

Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. április 12-én 7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** ülésének

- a) jegyzőkönyve,
- b) tárgysorozata,
- c) határozatai:

13-20/2023.

P/142-5/2023

T á r g y s o r o z a t :

- 1) Előterjesztés a Pusztadobosi Polgárőrség Egyesület támogatásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 4) Előterjesztés az Önkormányzat energia-áremelés miatti takarékosági intézkedéseiről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 5) Előterjesztés önkormányzatok rendkívüli támogatására pályázat benyújtásáról I.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 6) Előterjesztés a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 7) Előterjesztés az egységes vízkorlátozási terv a TRV Zrt. működési területén Pusztadobos településről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Pusztadobos, 2023. április 12.

Dani Attila
polgármester

J e g y z ő k ö n y v

Készült: Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. április 12-én 7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** üléséről.

Az ülés helve: Ilki Közös Önkormányzati Hivatal Pusztadobosi Kirendeltség
Pusztadobos, Petőfi u.4.

Jelen vannak: Dani Attila polgármester, Jurkinya Krystyna Danuta alpolgármester
Vastag László Mihály, Sata Bertalanné, Nemes Tamás, Csehil András
képviselők

Ülésről távolmaradt:

Tóthfalusi József Csaba képviselő

Tanácskozási joggal jelen volt:

Lévai Károly jegyző
Molnár Ágnes jegyzőkönyvvezető

I. N a p i r e n d e l ő t t:

Dani Attila polgármester köszöntötte a megjelent képviselő-testületi tagokat. Megállapította, hogy a 7 fő képviselőből, 6 fő jelen van, így a testület határozatképes. Javasolta további egy napirendi pont felvételét.

A polgármester a meghívóban szereplő napirendi pontokat és a felvételre javasolt a napirendi pontot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
13/2023. (IV. 12.)
határozata**

napirendi pontok elfogadásáról

A Képviselő-testület:

- 1) Előterjesztés a Pusztadobosi Polgárórség Egyesület támogatásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 4) Előterjesztés az Önkormányzat energia-áremelés miatti takarékosági intézkedéseiről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 5) Előterjesztés önkormányzatok rendkívüli támogatására pályázat benyújtásáról I.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 6) Előterjesztés a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 7) Előterjesztés az egységes vízkorlátozási terv a TRV Zrt. működési területén Pusztadobos településről.

Előadó: Dani Attila polgármester

I. Napirendi pont megtárgyalása

Tárgy: 1) Előterjesztés a Pusztadobosi Polgárórség Egyesület támogatásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy továbbra is döntenének Polgárórség Egyesület támogatásáról, mivel az Egyesület később kapja meg az állami támogatásból és a gépjárműadó visszatérítéséből a támogatási összeget. Hozzátette, a működtetési feladatait, hogy el tudják végezni, ezért 200.000.-Ft, azaz kettőszázezer forint támogatással járulnának hozzá.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
14/2023. (IV. 12.)
határozata**

a Pusztadobosi Polgárórség Egyesület támogatásáról

A Képviselő-testület

- 1) **döntött arról**, hogy a Pusztadobosi Polgárórség Egyesületet – működtetési feladatainak ellátására – 200.000,- Ft, azaz Kettőszázezer forint támogatásban részesíti, saját bevételei terhére.
- 2) **Megkéri** az Egyesületet, hogy a támogatásról 2024. április 30. napjáig számoljon el az Önkormányzat felé.
- 3) **Felhatalmazza** a polgármestert a támogatás átadására.

Határidő: Azonnal

Felelős: Polgármester

Tárgy: 2) Előterjesztés a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, szintén megkereste a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltóság Egyesület, amit minden évben támogatnak. Megjegyezte, nem egy nagy összeggel, 90.000,-Ft, azaz kilencvenezer forinttal járulnánk hozzá. Hozzátette, véletlenül, ha szükség lenne a segítségükre, akkor nem csak a Hivatásos Tűzoltók, hanem az Önkéntes Tűzoltók segítségére is számíthatunk.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
15/2023. (IV. 12.)
határozata**

a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról

A Képviselő-testület

- 1) **dönt arról**, hogy a település védelméről való gondoskodás céljából megállapodást köt a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel.
- 2) **dönt arról**, hogy a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet a cél megvalósítása érdekében 90.000,- Ft, azaz kilencvenezer forint támogatásban részesíti a 2023. évben.
- 3) **Felhatalmazza** a Polgármestert a megállapodás aláírásra.

Határidő: Folyamatos
Felelős: Dani Attila polgármester

Tárgy: 3) Előterjesztés a Pusztadobosi Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát a 2023. évben is el kellett végezni, mivel év elején jogszabály változások voltak.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
16/2023. (IV. 12.)
határozata**

**Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
felülvizsgálatáról**

A Képviselő-testület:

Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és felülvizsgálta, melyet a melléklet szerinti tartalommal módosította.

Felelős: Dani Attila polgármester
Határidő: Azonnal

Tárgy: 4) Előterjesztés az Önkormányzat energia-áremelés miatti takarékosági intézkedéseiről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, az energia-áremelés miatt takarékosági intézkedéseket hoztak már a tavalyi évben. Hozzátette, most ezeknek a sorozatos takarékosági intézkedéseket egy határozatba kellene foglalni, mert a Magyar Államkincstár kéri, hogy csatolják a REKI benyújtásához.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
17/2023. (IV. 12.)
határozata

az Önkormányzat energia-áremelés miatti
takarékossági intézkedéseiről

A Képviselő-testület:

- 1) a Polgármester által, 2022. évben hozott, az Önkormányzat energia-áremelés miatti takarékosági intézkedéseit **megismerte, megtárgyalt és azt jóváhagyta.**
- 2) A polgármester által hozott intézkedések:
  - a) Önkormányzati Hivatal: Az Ilki Közös Önkormányzati Hivatal Pusztadobosi Kirendeltségén a gázfogyasztást a 2022/23 évi fűtési szezonban teljesen lecsökkentettük, a fűtést vegyes tüzelésű kazánal saját tűzifával oldjuk meg. Áramtakarékoság szempontjából ledes világítótestek lettek felszerelve.
  - b) Óvoda: Az Önkormányzat az Óvoda épületében a gázfogyasztást a teljes fűtési szezonban vegyes tüzelésű kazánal, saját tűzifával oldja meg. Áramtakarékoság szempontjából ledes világítótestek lettek felszerelve. Az óvodában a meleg vizet is vegyes tüzelésű kazán látja el. Konyhai feladatokhoz napelem látja el árammal az intézményt.
  - c) Bölcsőde: Az intézményben a gázfogyasztást a teljes fűtési szezonban lecsökkentette, a fűtést vegyes tüzelésű kazánal saját tűzifával oldja meg. Áramtakarékoság szempontjából ledes világítótestek lettek felszerelve.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal és folyamatosan

Tárgy: 5) Előterjesztés a önkormányzatok rendkívüli támogatásra pályázat benyújtásról I.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy a REKI benyújtására minden évben kettő alkalommal van lehetőség. Hozzátette, hogy a pályázat lehetőséget ad a 60 napon túli kifizetetlen közüzemi számlák kifizetésére. Megjegyezte, általában sikeres a pályázat benyújtása.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
18/2023. (IV. 12.)
határozata**

önkormányzatok rendkívüli támogatására pályázat benyújtásáról I.

A Képviselő-testület:

- 1) **döntött arról**, hogy az önkormányzatok rendkívüli támogatására **pályázatot nyújt be.**
- 2) **Felhatalmazza** a Polgármestert a pályázat benyújtására.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2023. szeptember 30.

Tárgy: 6) Előterjesztés a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy a meghívóval kiküldésre került a Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről készült beszámoló. Megjegyezte, minden évben el kell fogadni, formáság.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
19/2023. (IV. 12.)
határozata**

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről

A Képviselő-testület:

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről szóló tájékoztatót **megtárgyalta és elfogadta.**

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Tárgy: 7.) Előterjesztés az egységes vízkorlátozási terv a TRV Zrt. működési területén Pusztadobos településről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy a 2022. év júniusában a TRV Zrt. pár településnek nem küldte meg a melléklet tervet. Hozzátette, hogy most 2023. márciusában vették ezt észre és rendezni kellene. Megjegyezte, csak formáság így már ez az egész. Javasolta az elfogadását.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati-javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 6 fő igenszavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
20/2023. (IV. 12.)
határozata**

**egységes vízkorlátozási terv a TRV Zrt. működési területén
Pusztadobos településről**

A Képviselő-testület:

- 1) a 2022. évre szóló, Egységes vízkorlátozási terv TRV Zrt. működési területén javaslatot Pusztadobos településre vonatkozóan megtárgyalta, és azt 9. oldal tartalommal **jóváhagyta.**
- 2) **Felhatalmazza** a Polgármestert az Egységes vízkorlátozási terv aláírására.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Mivel további kérdés, hozzászólás nem volt Dani Attila polgármester a képviselő-testületi ülést 8 óra 15 perckor bezárta.

K. m. f.

Dani Attila
polgármester

Lévai Károly
jegyző

Sata Bertalanné
Sata Bertalanné
jkv. hitelesítő

Jelenléti ív

Készült: Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. április 12-én
7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** ülésére.

Jelen vannak:

- 1) Dani Attila polgármester
- 2) Jurkinya Krystyna Danuta alpolgármester
- 3) Csehil András képviselő
- 4) Nemes Tamás képviselő
- 5) Sata Bertalané képviselő
- 6) Tóthfalusi József Csaba képviselő
- 7) Vastag László Mihály képviselő

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Meghívottak:

- 1) Lévai Károly jegyző
- 2) Molnár Ágnes jkv. vezető
- 3) Rostás György RNÖ elnök

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

PUSZTADOBOS KÖZSÉG

Polgármestere

4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4.

Tel.:(+36) 45/710-182 Fax:(+36) 45/710-189

E-mail: pusztadobos.hivatal@gmail.com, Honlap: www.pusztadobos.hu

Ügyiratszám: P/142-5/2023.

M e g h í v ó

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. §-ában biztosított jogkörömben eljárva, valamint az SZMSZ 11. §-a alapján

PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉT rendes ülésre

2023. április 12-én (szerda) 7 óra 30 percre

ö s s z e h í v o m.

Az ülés helve: Ilki Közös Önkormányzati Hivatal Pusztadobosi Kirendeltség
4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4.

Napirendi pontok:

- 1) Előterjesztés a Pusztadobosi Polgárórség Egyesület támogatásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 4) Előterjesztés az Önkormányzat energia-áremelés miatti takarékosági intézkedéseiről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 5) Előterjesztés önkormányzatok rendkívüli támogatására pályázat benyújtásáról I.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 6) Előterjesztés a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről.

Előadó: Dani Attila polgármester

A napirend után, az SZMSZ szerint lehetőség van képviselői kérdések, bejelentések felvetésére („Egyebek”).

A Képviselő-testület ülése nyilvános. A Képviselő-testület a Möt. 46. §-ban meghatározott esetekben zárt ülést tart, illetve zárt ülést rendelhet el.

Pusztadobos, 2023. április 5.

**Dani Attila sk.
polgármester**

„határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (.... ....)

határozata

a Pusztadobosi Polgárórség Egyesület támogatásáról

A Képviselő-testület

- 1) **döntött arról**, hogy a Pusztadobosi Polgárórség Egyesületet – működtetési feladatainak ellátására – 200.000,- Ft, azaz Kettőszázezer forint támogatásban részesíti, saját bevételei terhére.
- 2) **Megkéri** az Egyesületet, hogy a támogatásról 2024. április 30. napjáig számoljon el az Önkormányzat felé.
- 3) **Felhatalmazza** a polgármestert a támogatás átadására.

Határidő: Azonnal

Felelős: Polgármester

Pusztadobos Község Önkormányzata
Képviselő-testület
Pusztadobos
Petőfi utca 4
4565

Tárgy: Támogatás kérése

Kérelem

A Pusztadobosi Polgárőrség Egyesület részéről, azzal a kéréssel fordulok Pusztadobos Község Képviselő-testületéhez, amennyiben lehetőségük engedi az Egyesületünk részére támogatást megszavazni szíveskedjenek.

Indoklás:

A Pusztadobosi Polgárőrség Egyesület civil szervezet, állami támogatásból sajnos nem tudjuk a tevékenységünket és működésünket eredményesen megvalósítani.

Az Egyesület sikeres működésének érdekében, szeretnénk kérni a Polgármester Urat és a Képviselő -testületet, hogy a lehetőségek figyelembevételével támogassák szervezetünket.

Az ügyben tett segítő együtt működést előre is köszönjük.

Pusztadobos, 2023. április 3.

Bartha Géza
elnök

„határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (.... ....)

határozata

a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel kötendő megállapodásról

A Képviselő-testület

- 1) **dönt arról**, hogy a település védelméről való gondoskodás céljából megállapodást köt a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel.
- 2) **dönt arról**, hogy a Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesületet a cél megvalósítása érdekében 90.000,- Ft, azaz kilencvenezer forint támogatásban részesíti a 2023. évben.
- 3) **Felhatalmazza** a Polgármestert a megállapodás aláírásra.

Határidő: Folyamatos

Felelős: Dani Attila polgármester

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött egy részről **Pusztadobos település** önkormányzata(továbbiakban: önkormányzat), illetve a **Vásárosnaményi Önkéntes Tűzoltó Egyesület**, 4800. Vásárosnamény, Eötvös u.10/b. . (továbbiakban: tűzoltó egyesület) együtt: felek között – a 2011. évi CLXXXIX , valamint a 2012.évi CVI. törvényekben foglaltak figyelembe vételével - a település védelme érdekében.

- 1.) Ennek érdekében - a 2011.évi CLXXXIX törvény 13.§ 12.sor valamint a 2012.évi CVI. törvény 13.§.1. bekezdésében biztosított lehetőség alapján – a felek megállapodnak, hogy a településen a tűzoltási, műszaki mentési feladatok ellátásában a tűzoltó egyesület közreműködik.
- 2.) A tűzoltó egyesület vállalja, hogy riasztás esetén a rendelkezésre álló erővel és eszközökkel szükség szerint elindul és beavatkozik.
- 3.) Az önkormányzat az 1.pontbeli cél magvalósítása érdekében a tűzoltó egyesületet támogatásban részesíti.
- 4.) A támogatásnál az önkormányzat figyelembe veszi, hogy a tűzoltó egyesület jogi személyiségű tagja a Vásárosnaményi Járási Mentőcsoportnak.
- 5.) A támogatás mértéke 90.000.-Ft, azaz kilencven ezer forint, amely 2023. évre vonatkozik és az önkormányzat 2023.június 30.-ig átutal az OTP vásárosnaményi fiókjánál vezetett **11744065-20103868-00000000** számú számlára.

Amennyiben valamely kötelezettséget vállaló a megállapodásban foglaltakat nem teljesíti, úgy a másik szerv kötelezettsége is megszűnik.

A megállapodást a felek kölcsönös megegyezéssel szükség szerint módosíthatják.

Az anyagi támogatás címén befizetett összeg csak tűzvédelmi feladatok ellátása érdekében használható fel.

A megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a mindenkori hatályos tűzvédelmi és egyéb vonatkozó jogszabályok rendelkezései az irányadók.

A megállapodást a felek képviseletében jóváhagyólag írjuk alá.

Kelt: **Pusztadobos, 2023.**.....

Szabó Barnabás ÖTE elnök

.....
Polgármester

„Határozati-javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (.... ....)

határozata

**Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
felülvizsgálatáról**

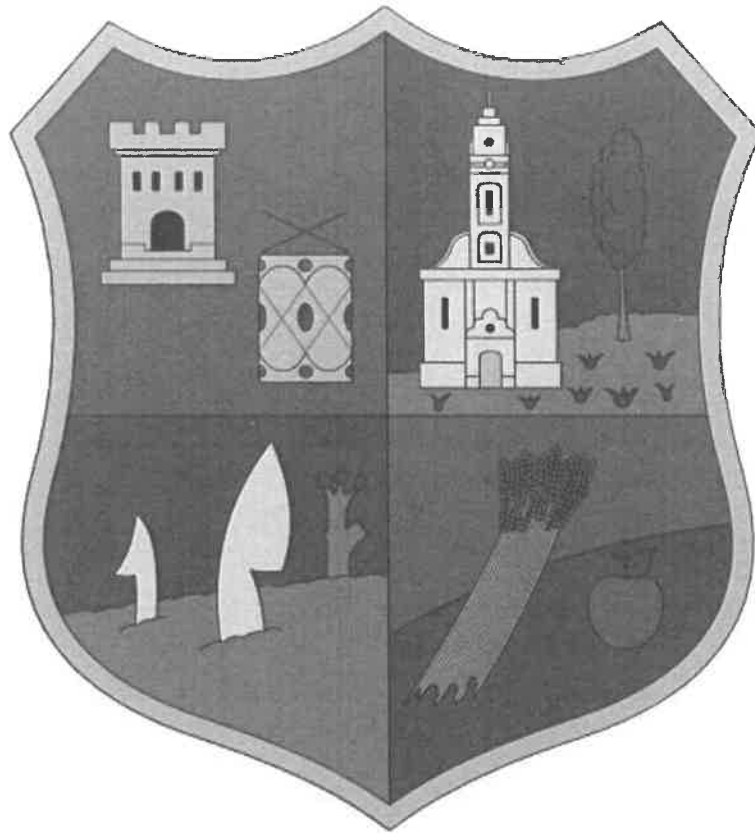
A Képviselő-testület:

Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és felülvizsgálta, melyet a melléklet szerinti tartalommal módosította.

Felelős: Dani Attila polgármester

Határidő: Azonnal

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM
PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

2023-2028

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Pusztadobos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait ¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV, Törvény 63/A § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a település esélyegyenlőségi problémáit, megkeresi a beavatkozási pontokat, és öt évre szóló intézkedési terv mentén határozza meg a teendőket azok kezelésére.

Az esélyegyenlőségi program a feltétele annak, hogy a helyi önkormányzat bármely hazai vagy európai uniós támogatásban részesülhessen.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. A program része és az intézkedési terv alapja az a helyzetelemzés, mely képet ad a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében kell a beavatkozásokat megtervezni, lehetőséget adva a felülvizsgálatra, az esetleges változtatásokra.

---

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, különös tekintettel a kiemelten védett csoportokra, a romákra, a nőkre és a fogyatékos személyekre, ám a helyi sajátosságok alapján más társadalmi csoportokra is.

A program elkészítéséhez szükséges esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a települést az adott területen, és megállapítsa, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosság a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkezik és ezek alapján az adott település milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzd.

Az intézkedési terv a településen állandóan, vagy hosszabb ideig élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Pusztadobos olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják.

Pusztadobos története

Honfoglaló őseink szálláshelye volt a terület, a község határában ősi földvár maradványait találhatók. Akárcsak a környező településeken, Pusztadoboson is találtak bronzkorból származó leletet. Községünkben a kúria építéskor került elő a szintén ebből a korból származó, úgynevezett Jármay Elek-féle lelet. Településünk része volt a keleti gyepűnek, ami a támadásoktól védte az országot. A gyepűvonal őrzői, a dobos foglalkozású gyepűőrök voltak a település alapítói. Az okleveles adatok fényében sokszor nehezen különböztethető meg a "nagy" jelzővel illetett másik Dobostól (vö. Nagydobos). Megléte a XIII. században már biztos. A határában lévő földvár - mely a Kokoth nevet viselte – miatt lett az akkori neve Várasdobos. A Kokodvár feltételezett helye Pusztadobostól 2,5 km-re, Nagydobos felé található.

A települést a tatárjárás szinte teljesen elpusztította, de újra benépesült. Ezt követően hamarosan vásártartási jogot kapott a település, amit a kedvező fekvési viszonyainak köszönhetett (Kelet-nyugati kereskedelmi útvonalon). Az írásos dokumentumok már 1296-ban megemlítenek ezen a településen egy templomot, melyet Szent Márton tiszteletére szenteltek fel.

"1296-ban a Hont-Pázmán nb. Kozma comes fiai osztoztak Dobos, Ópályi és Dég falvakon" - ez az adat kétségtelenül a mai Pusztadobos területére vonatkozik. Dég település később nyom nélkül eltűnt, talán Pusztadobos határába olvadt be. Ez időben, a XIV. században a Kállay család is birtokolta, de a XV-XVI. században inkább kismemesi földesurai voltak. 1594-95 között, a török hadjáratok során a község újból elpusztult, szinte teljesen elnéptelenedett. 1609-ben már pusztá, későbbi nevét is innen kapta. A XVII. században nagyobb részét Bay István és Vay Péter szerezte meg. A XVIII. században is az övék volt. A két földesúri család a XVIII. század vége felé népesítette be a maga részét. A XVIII-XIX. században lassú fejlődés indul meg, felvidéki falvakból (főként Homonna környékéről) érkeznek szlovák telepesek. 1805-ben említik először Pusztá-Váras-Dobos néven. Az 1818-as évből maradt fenn a település pecsétje. Ez idő tájt is csak 334 lakója volt. A község ekkor már a Jármay család birtoka volt. Az 1870-es években a Jármay család kúriát építtetett a településen.

1970-ben egyesítették a községet a szomszédos Nyírmadával, azonban 1990 óta Pusztadobos újra önálló település.

Földrajzi megközelíthetőség

Pusztadobos Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északkeleti részén, a Baktalórántházai Kistérségben található. Szomszédjai közé tartozik Nyírmada, Vaja, Vitka és Nyírparasznya.

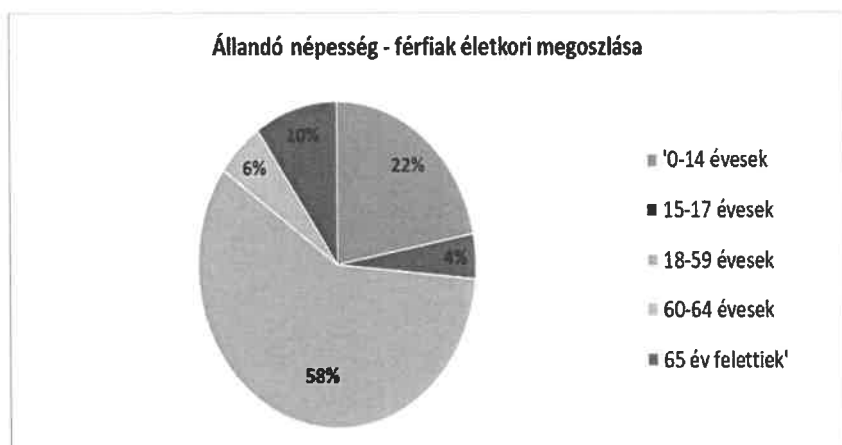
A Nyírség és a Bereg tájegységek határán található, a megyeszékhelytől, Nyíregyházától 40 km-re ÉK-re, az ukrán-magyar határtól 33 km-re DNY-ra, a 41-es számú főút mellett. Pusztadobos területe 1492 hektár, ebből belterület 224 hektár. A település főként mezőgazdasági jellegű, lakói közül sokan foglalkoznak mezőgazdasággal. A legközelebbi városok: Nyírmada (3 km), Vaja (7 km), Vásárosnamény (11 km), Baktalórántháza (12 km),

Infrastruktúra

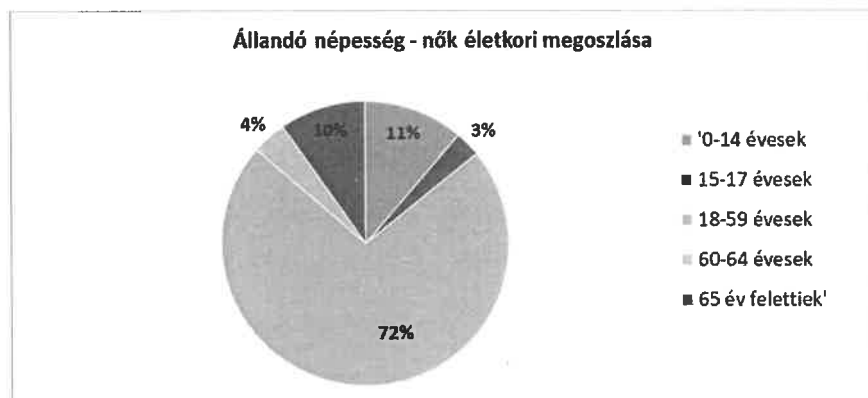
Településünk korszerű elektromos hálózattal és közvilágítással rendelkezik. Ki van építve a gáz-, az ivóvíz- és a szennyvíz hálózat. Telefon, internet és kábeltelevízió hozzáférés is van községünkben. A község útjainak hossza 10 km, ebből aszfaltos 6 km. A 41 számú főút a község mellett húzódik, az M3-as autópálya 2015-ig kiépül a község határában. A községben postahivatal, ABC áruház, négy kisebb élelmiszerbolt, presszó játékkeremmel, virágbolt, több italbolt, gázcsere telep és számos társas vállalkozás, egyéni vállalkozó tevékenykedik. A településen új korszerű Egészség ház épült, mely magába foglalja a házi orvosi és védőnői szolgálatot. Megújult a József Attila és Ifjúság utca, mely új útburkolatot kapott, megkönnyítve így az ott lakók közlekedését, a Virág tér is új útburkolatot kapott. Időközben elkészült az M3-as autópálya a község határában, mely lényegesen megkönnyítette a közlekedést a térségben.

Demográfiai mutatók

A település állandó népességének nemek szerinti korcsoportos megoszlása 2020. december 31-én.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	745	797	1542	48,31%	51,69%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			55	3,57%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	160	145	305	10,38%	9,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	28	34	62	1,82%	2,20%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	455	443	898	29,51%	28,73%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	38	50	88	2,46%	3,24%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	64	125	189	4,15%	8,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

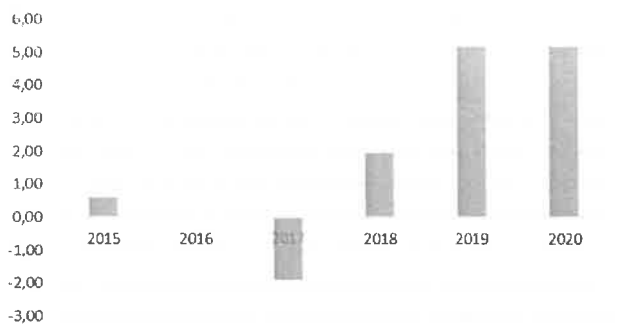
A lakosság nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 2020-ben a férfiak száma 745 a nőké 797. Ez közelít az optimális települési populáció 50-50 %-os megoszlási értékéhez, ami nem tükrözi a társadalom egészében egyébként napjainkban is megfigyelhető jelenséget, miszerint kétszer annyi nő van mint férfi. Ez utóbbi tendencia egyedül az idősek korosztályánál figyelhető meg, melyt az engedi feltételezni, hogy a férfiak vonatkozásában a halandóság kétszer akkora mértékű, mint a nők esetében ebben a korosztályban.

Születések és halálozások száma (természetes szaporodás) a településen:

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	1
2016	n.a.
2017	-2
2018	2
2019	5
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének
1000 lakosra vetített száma (fő)

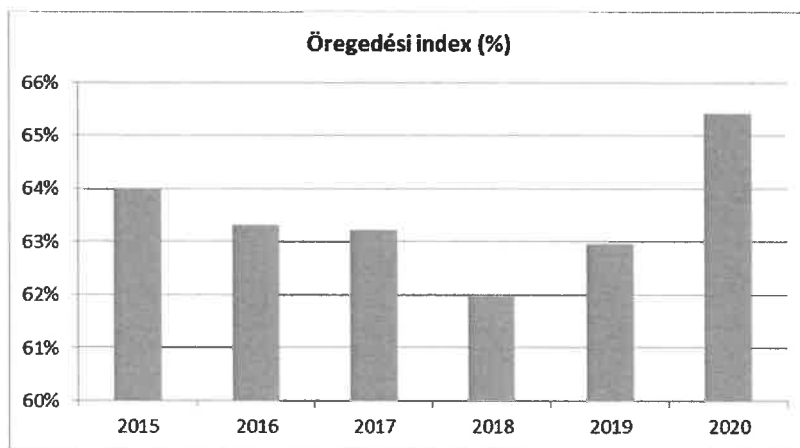

(Forrás: KSH)

Öregedési index a településen

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	199	311	63,99%
2016	195	308	63,31%
2017	189	299	63,21%
2018	189	305	61,97%
2019	187	297	62,96%
2020	193	295	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

(Forrás: KSH)

Az öregedési index azt mutatja, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti fő jut. Látható, hogy 2015-2020 év közötti időszakban ez az index 100 alatti, ami azt jelenti, hogy túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népeségszerkezet.

Pusztadobos település 2020. évi demográfiai adatainak áttekintése során összesítve megállapítható, hogy a település lakónépességének kor – és nemek szerinti megoszlása optimális értékeket mutat, stabil szerkezetű korfával jellemezhető.

Értékeink és küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Pusztadobos Község értékei:

Jármy-kúria a fő látványosság a településen, amit a Jármy-család építtet 1870 körül. Helyi védett épület. A kúria építése alatt bronzkorból származó csoportos leletet találtak. A lelet a következő tárgyakat tartalmazza: egy darab kettős bronztekercs, egy ugyanilyen töredéke három sarló, öt darab különböző karika és karperec. A külső felújítása 2002-ben zajlott, ma óvoda, Biztos kezdet gyerekház működik az épületben. A kertben modern játszótér található, az őspark, ahol meg található sok érdekes és ritkaság a kertben: gesztenyefa, vörösfenyő, hársfa, lucfenyő, platánfa és Ázsiában honos különleges diófa, 2010-ben lett felújítva, parkosítva az őspark. A parkban található a Jármy-család sírkertje is.

2. ábra Jármy-kúria (Forrás: saját kép)

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása. Az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése. Igény szerinti szolgáltatások biztosítása, azok minőségének,

hatékonyságának javítása. Új szolgáltatások bevezetése szükség szerint. Önkéntesek, segítő közösségek bevonása a feladatok megtervezésében, megvalósításában. Érdekek képviselője és jog fokozott védelme. Értékek mentén működtetni a települést

Célok:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Pusztadobos Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket-az óvoda kivételével- érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a községben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Pusztadobos Község Önkormányzata alapvető célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az, az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit

ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba vennie 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát, arányát és helyzetét a településen. Bemutatjuk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, ezen keresztül feltárjuk az egyes területeken jelentkező problémákat. Az adatok és következtetések alapján meghatározzuk a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A HEP jelentősége:

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmiasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás a Pusztadobos Község Önkormányzatának Képviselő testülete által megalkotott helyi rendeletein keresztül történik, úgymint: Helyi szociális rendelet, Helyi gyermekvédelmi rendelet, Önkormányzati rendelet a térítési díjakról (évente)

Az elmúlt 3 év önkormányzati rendeletei:

- 6/2020. (III.13.) önkormányzati rendelet a település támogatásáról és egyéb szociális ellátásokról
- 14/2020.(XI.18.) önkormányzati rendelet szociális célú tűzifa juttatásáról
- 6/2021. (III.29.) önkormányzati rendelet a település támogatásáról és egyéb szociális ellátásokról
- 13/2021.(X.21) önkormányzati rendelet szociális célú tűzifa juttatásáról

- 10/2022. (V. 26.) önkormányzati rendelet az intézményi térítési díjakról

A 2015. március 1. napján hatályba lépő jogszabály módosítások eredményeképpen a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere jelentős mértékben átalakult.

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása
- időskorúak ellátása
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás, melynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

A fentiek alapján Pusztadobos község Önkormányzat képviselő testülete elfogadta az önkormányzat 2015. évi költségvetéséről szóló 4/2015. (II.17.), a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról szóló 6/2015. (II.27.), valamint a térítési díjakról szóló 3/2015. (I. 30.) számú rendeletét.

A települési önkormányzat képviselő testülete a következő pénzbeli ellátásokat fogadta el, melyek természetben is nyújthatók:

- települési lakhatási támogatás
- rendkívüli települési támogatás

Személyes gondoskodást nyújtó ellátásként:

- szociális étkeztetést
- szociális étkeztetést házhoz szállítással,

A képviselő testület elfogadta a 2016. évi költségvetés 2/2016(II.16) valamint 4/2017 (II.16) 2017.évi költségvetéséről szóló rendeletet, módosult még a 6/2015 (II.27.) kiegészült a 12/2017. (VII.11.) a 60 év feletti egyezri támogatás rendeletével, elfogadták 18/2017.(XII.29) önkormányzati rendeletet a településképről. Módosult a települési lakhatási

támogatás a 12/2021.(X.6.) a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról szóló 6/2021..(III.29) önkormányzati rendelet módosításáról. A képviselő testület 2021. évben elfogadta a 2021.évi költségvetésről szóló rendeletet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- költségvetési koncepciók (a települési önkormányzat koncepciói) – évente kerülnek elfogadásra;
- Település rendezési terv (2007);
- Helyi építési szabályzat és szabályozási terv 1/2007. KT sz. rendelet (2007)
- 8/2019 (XI.20.) rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Pusztadobos Község Önkormányzatának rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok az elmúlt évekre visszatekintve minden évben feldolgozásra kerültek, ezen adatokat a Pusztadobos Község Önkormányzatának éves gyermekvédelmi átfogó értékelése (2013-tól!),Pusztadobosi Óvoda, Konya és Mini Bölcsőde és Pusztadobosi Könyvtár évenkénti beszámolója. Jelen dokumentum elkészítéséhez a helyi gyűjtés adatait, a TEIR, valamint a KSH által feldolgozott adatokat elemeztük. Adathiánnyal a 2021-es és 2022-évre vonatkozó adatoknál találkozhatunk, ugyanis ezen adatok még nem kerültek berögzítésre a fenti adatbázisokba, a járási szintű adatgyűjtés pedig adatvédelmi problémákba ütközött, így ezen adatok nem voltak hozzáférhetőek. További adathiányt tapasztaltunk a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozóan, ugyanis jogszabályi felhatalmazás hiányában erre vonatkozóan nem áll módjában az önkormányzatoknak adatokat gyűjteni és azokat tárolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Ahhoz azonban, hogy tudjuk vizsgálni a jelenséget, nem elég a hétköznapi értelmezés: pontosan kell definiálni, hogy ki számít szegénynek. Ez nem egyszerű feladat, hiszen számos tényezőt szükséges figyelembe venni, mivel a szegénység igencsak komplex fogalom. Napjainkban a hétköznapi élet jelensége a mélyszegénység, amely azt jelenti, hogy valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintjén, vagy alatta élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy önerőből kilépjenek. A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos

romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak. Család- és Gyermekejóléti Szolgálat tapasztalatai alapján összességében elmondható, a településen élő, szolgálatukkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények, és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Egy település gazdasági szerkezete a település gazdasági-társadalmi fejlettségét tükrözi. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. A család anyagi biztonság megrendül, ha valaki az egyik napról a másikra elveszíti munkáját. Ezzel a helyzettel a férfiak nehezebben küzdenek meg, a család anyagi helyzete mellett az önbecsülést is megrengeti. Ez utóbbi éppúgy igaz a női álláskeresőkre, azonban a nő a házimunka végzésével tud valamelyest kompenzálni. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

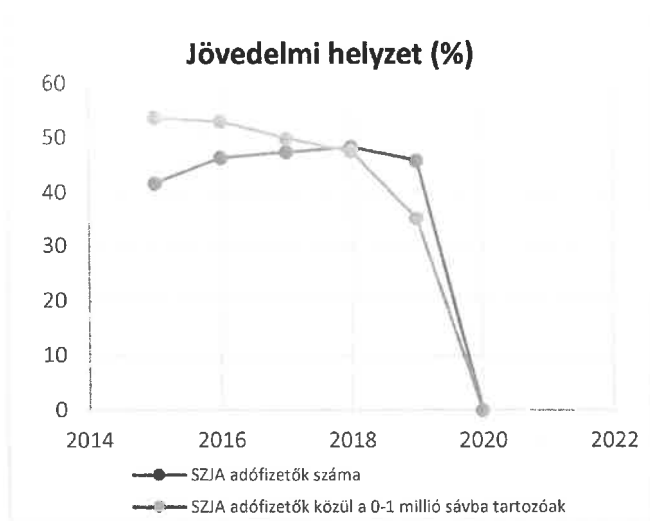
Pusztadobos községben az aktívkorúak nagy százaléka regisztrált álláskereső, és az adatgyűjtés alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a 2008-as évtől napjainkig növekvő tendenciát mutat.

Az önkormányzat és a Vásárosnaményi Járási Foglalkoztatási Osztály Kirendeltsége jó kapcsolatának köszönhetően a közmunkaprogram pályázatokba a regisztrált álláskeresők több mint 1/2-ét tudják bevonni. Munkalehetőség hiányában a foglalkoztatottak aránya kevés, a lakosság nagy hányada őstermelőként a mezőgazdasági munkából biztosítja megélhetését.

A roma családokra jellemző a 3 illetve több gyermekes családi szerkezet. A férfiak és a nők iskolázottsága alacsony, a gyerekek többsége óvodába, illetve általános iskolásba jár, néhány gyerek a vásárosnaményi és baktalórántházai szakiskolák, kevesen a nyíregyházi iskolák tanulói. Mindezek következményeként a szülők többsége regisztrált álláskereső. Számukra az egyetlen lehetőség az önkormányzat által felkínált közmunkaprogramban való részvétel. Szakképzettség hiányában a családok többsége segélyből, illetve a minimálbér összegéből él.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	41,59	53,64
2016	46,25	52,88
2017	47,36	49,87
2018	48,25	47,45
2019	45,78	35,14
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. A KSH adatai alapján. 2019.-ben településünkön a munkanélküliek létszáma csökkent. A férfiak munkanélküliségi rátája az aktív korú lakossághoz viszonyítva

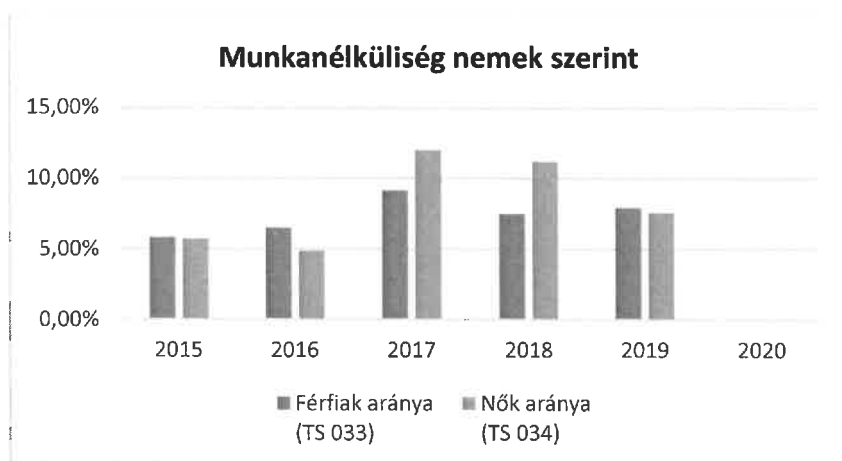
az előző évhez képest 12,26, a nőké 9,32 százalékponttal csökkent. A 2019-ben a 2015. évhez viszonyítva csökkent az állás keresők száma és a közfoglalkoztatottak száma csökkent.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	5,81%	5,71%	5,76%
2016	6,49%	4,85%	5,67%
2017	9,17%	12,04%	10,61%
2018	7,49%	11,20%	9,35%
2019	7,93%	7,58%	7,76%
2020	n.a.	n.a.	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

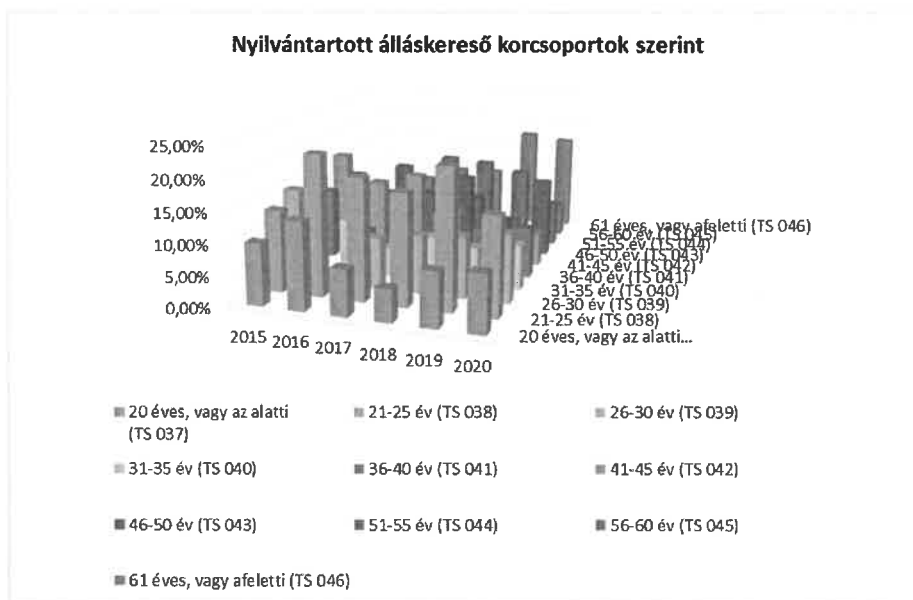

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		62	63	117	98	81
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8	14	18	8	8	n.a.
	%	12,90%	22,22%	15,38%	8,16%	9,88%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	8	13	21	17	18	n.a.
	%	12,90%	20,63%	17,95%	17,35%	22,22%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	9	n.a.	9	9	8	n.a.
	%	14,52%	-	7,69%	9,18%	9,88%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	4	5	5	7	5	n.a.

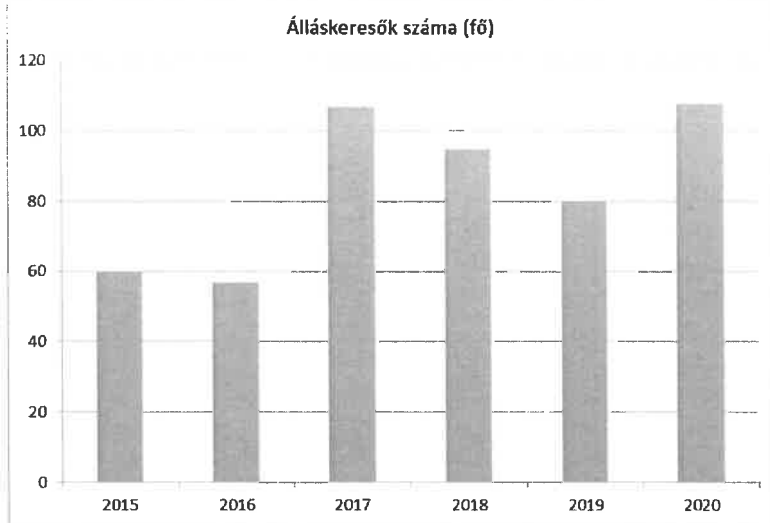
	%	6,45%	7,94%	4,27%	7,14%	6,17%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	7	3	10	9	6	n.a.
	%	11,29%	4,76%	8,55%	9,18%	7,41%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	10	7	15	8	6	n.a.
	%	16,13%	11,11%	12,82%	8,16%	7,41%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	7	5	10	12	4	n.a.
	%	11,29%	7,94%	8,55%	12,24%	4,94%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	4	7	5	7	3	n.a.
	%	6,45%	11,11%	4,27%	7,14%	3,70%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3	5	14	12	9	n.a.
	%	4,84%	7,94%	11,97%	12,24%	11,11%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	4	10	9	14	n.a.
	%	3,23%	6,35%	8,55%	9,18%	17,28%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(Forrás: KSH)

A TeIR adatszolgáltatás alapján a nyilvántartott álláskeresők száma 2008-tól napjainkig összességében változó.

(Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)

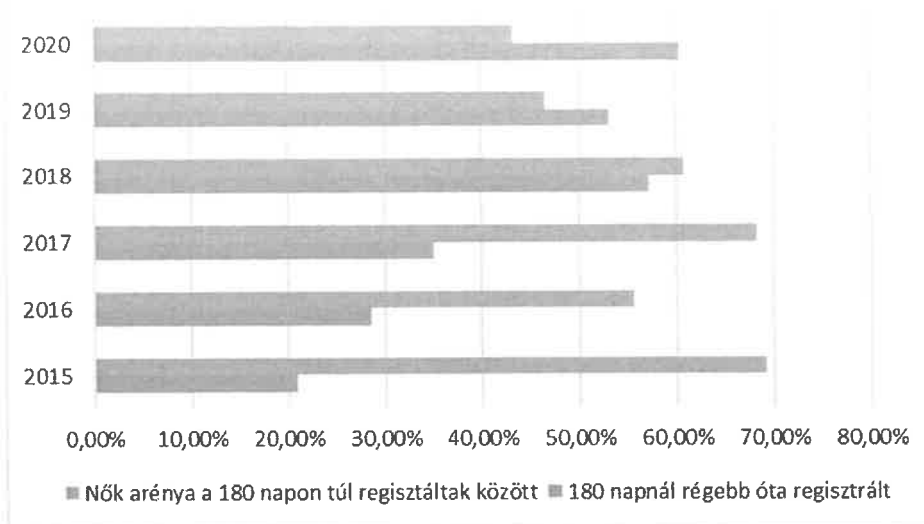
A tartós munkanélküliek száma szintén csökkenő tendenciát mutat, és megfigyelhető, hogy ezen belül a nők és férfiak aránya megoszlik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	20,97%	69,23%
2016	28,57%	55,56%
2017	35,04%	68,29%
2018	57,14%	60,71%
2019	53,09%	46,51%
2020	n.a.	n.a.

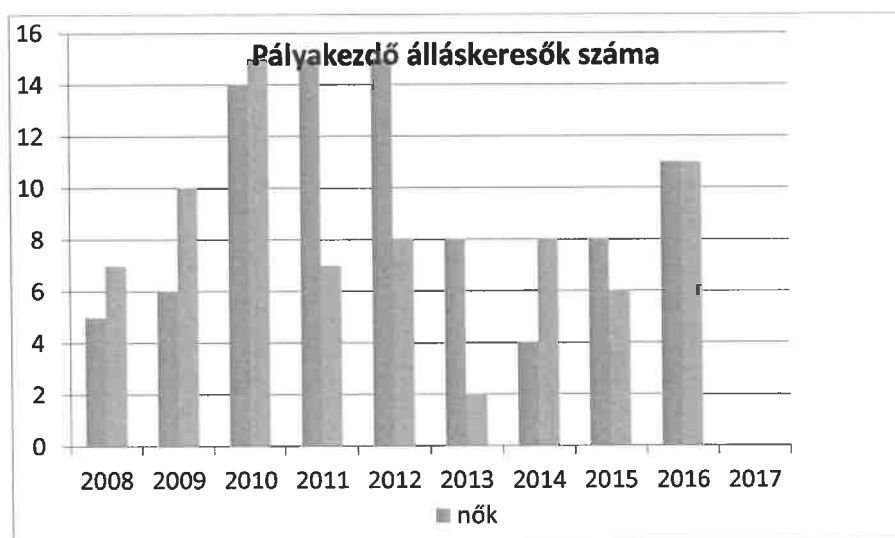
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

További probléma még a GYES-ről visszatérő nők helyzete, akik a regisztrációt követő 180 napig semmilyen ellátásban nem részesülnek.

Ugyanez vetődik fel a pályakezdő álláskereső esetében is, akiknek a munkaügyi központ 365 nap időtartamban együttműködési kötelezettséget ír elő.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A regisztrált álláskereső többsége alacsony iskolai végzettségű, akiknek a közmunkaprogramon kívül szinte lehetetlen az elhelyezkedés. A magasabb iskolai végzettségűek (középfiskola, főiskola) kilátásai jobbak, hamarabb állást találnak, igaz gyakran a megye határán kívül.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	62	4	6,45%	29	46,77%	29	46,77%
2016	63	3	4,76%	33	52,38%	27	42,86%
2017	117	7	5,98%	63	53,85%	47	40,17%
2018	98	6	6,12%	48	48,98%	44	44,90%
2019	81	5	6,17%	38	46,91%	38	46,91%
2020	111	7	-	56	-	43	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(Forrás: KSH)

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a Pusztadobos Község Önkormányzata látta (látja) el. A munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat a Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Igazgatósága végezte (végzi). Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban növekedett. 2012-ben még 120-an dolgoztak közfoglalkoztatásban, ez a gazdaságilag aktív népesség kb. 12%-a. A 2020 évhez képest a közfoglalkoztatottak száma 58 fő. A 2014-2020 év közötti vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat a közfoglalkoztatottak száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	217	205
2016	180	179
2017	147	120
2018	124	104
2019	120	91
2020	108	84

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A becslt adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Foglalkoztatási Osztály Vásárosnaményi kirendeltsége fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben

elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vesznek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. Lakhatási támogatás nyújtható az álláskereső munkaező-piaci helyzetének javulása, elhelyezkedési esélyeik növelése érdekében, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból 2012. október 1-jétől. A legalább három hónapja álláskeresőként nyilvántartottak, vagy pályakezdő álláskeresőként nyilvántartottak, vagy csoportos létszámleépítésben érintettek munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében lakóhelyüktől távoli munkalehetőség elfogadásához, vissza nem térítendő lakhatási támogatásban részesülhetnek, abban az esetben, ha a foglalkoztatás legalább 6 hónap időtartamra szól, heti 20 órát meghaladja, lakhelyük és a munkavégzés helye között legalább 100 km távolság van, illetve lakhatásukat bérleti jogviszony létesítésével kívánják megoldani.

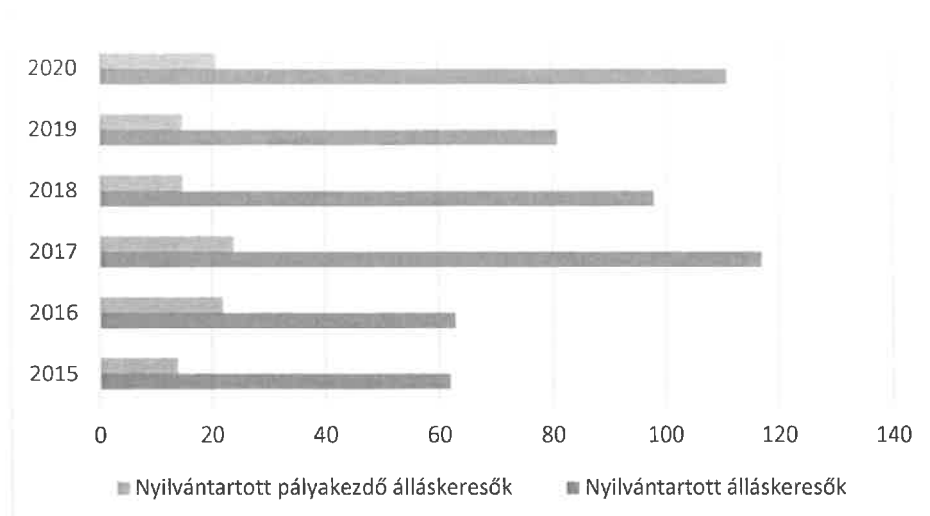
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön a fiatalok foglalkoztatására alig van lehetőség. A Munkaügyi központon keresztül tájékoztatjuk az oktatásból kikerülő fiatalok képzésének lehetőségeiről. 2013.-tól először *kaptunk lehetőséget arra, hogy diákmunkában a tanulói jogviszonyban lévő fiatalok kipróbálhassák magukat a munka világában.*

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	62	14
2016	63	22
2017	117	24
2018	98	15
2019	81	15
2020	111	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőtt szakképzéshez történő hozzáférést a település lakosai legközelebb Vásárosnaményban érthetnek el. A település együttműködik még a térség szociális és más intézményeivel a konkrét feladatoknak megfelelően, pl. családsegítő szolgálatok. A térségi munkaerő-piaci programok és munkaerő-piaci szolgáltatások terén kevés az aktív civil szervezet. A településen a nyilvántartott álláskeresők száma magas.

Az Önkormányzat saját fenntartású intézményeiben történő foglalkoztatásra alig van lehetőség. Ezen célcsoport helyben történő foglalkoztatási lehetősége a közfoglalkoztatásban való részvétel. Közfoglalkoztatásban elsősorban az vehet részt, aki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az iskolázatlan, tartós munkanélküli emberek esélye még a támogatott foglalkoztatásban is igen alacsony. Ehhez hozzájárul az is, hogy életüket sajátos normák szerint élik, meg kell tanítani őket arra is, hogy a másodlagos munkaerőpiacon megjelenjenek. A közfoglalkoztatásban elsősorban a mélyszegénységben élők vesznek részt, ez azt jelenti, hogy számukra igen jelentős a rendszeres foglalkoztatási lehetőség. Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, szociális-, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz, és ennek

kialakítására együttműködési megállapodást köt a helyi cigány kisebbségi önkormányzattal, vagy roma civil szervezettel. A Foglalkoztatási Osztály rendszeresen tájékoztatja önkormányzatunkat a képzési lehetőségekről. A pályakezdő álláskeresők nyilvántartásáról folyamatos adatszolgáltatást biztosít a Sz-Sz-B. Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járás Foglalkoztatási Osztály Kirendeltsége. Pusztadobos Község Önkormányzata a közmunka programokba az álláskeresők nagy százalékát próbálja bevonni, mindenkinek megadja a lehetőséget az elhelyezkedésre, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs jelen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem releváns

i) digitális ismeretek megszerzésének lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére elsősorban az oktatás keretein belül, illetve tanfolyami lehetőségeken van mód. Helyben a digitális lehetőség pedig a Pusztadobosi Könyvtár információs pontjában van lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátások alapvető célja, hogy védelmet nyújtson a társadalmi egyenlőtlenségekből eredő szegénységgel és egyéb kockázatokkal szemben. A társadalmi jellemzőkben fennálló, országon belüli területi különbségek a szociális ellátórendszerek felé térségenként eltérő igényeket támasztanak. Az ország egyes térségeiben élők különböző szociális igényeit nagyban befolyásolja a lakosság jövedelmi, munkaerő-piaci helyzete, korszerkezete, egészségi állapota. A jövedelmek és a munkaerő-piaci helyzet különbségeit elsősorban az eltérő gazdasági fejlettség határozza meg. A Dunától keletre fekvő régiók és Dél-Dunántúl pozíciója ebből a szempontból jóval kedvezőtlenebb, mint Közép-Magyarorszáé, illetve Közép- és Nyugat-Dunántúlé. Az előbbivel szorosan összefügg az egyes térségek eltérő munkaerő-piaci helyzete. A kevésbé fejlett területeken jóval nagyobb arányban jelennek meg a munkajövedelemmel nem rendelkező, ellátásra szoruló rétegek. A szociális védelmi rendszer biztosítási alapon járó ellátásait ugyanakkor a kedvezőbb foglalkoztatási helyzetű régiók lakossága nagyobb arányban veheti igénybe.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy

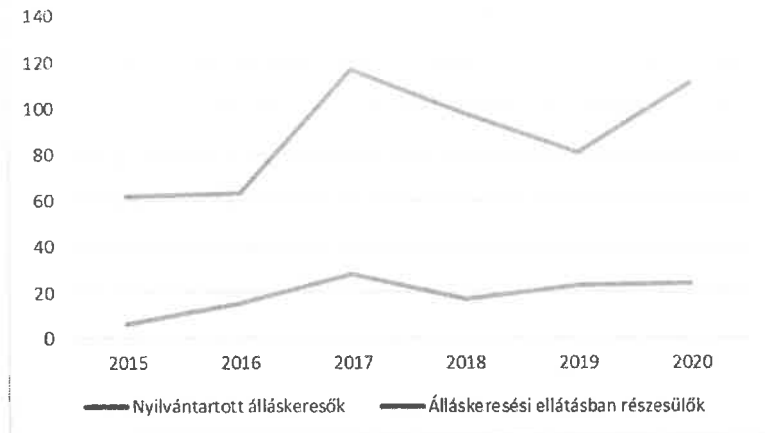
a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a bérpótló juttatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban.

A nyilvántartott álláskeresők száma negyedéves bontásban 2015-ig csökkent, 2017 -től fokozatosan nőtt. A segélyben részesülők aránya ugyanezt a tendenciát követi, a jogszabályváltozást követően az álláskeresési járadékra jogosultak száma szintén csökkent.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	62	6,02%	6	9,68%
2016	63	5,86%	15	23,81%
2017	117	10,98%	28	23,93%
2018	98	9,38%	17	17,35%
2019	81	7,69%	23	28,40%
2020	111	-	23	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	6	9,68%	n.a.	-	12	19,35%
2016	19	30,16%	n.a.	-	34	53,97%
2017	40	34,19%	40	34,30%	68	58,12%
2018	51	52,04%	52	53,32%	68	69,39%
2019	26	32,10%	48	59,20%	49	60,49%
2020	37	-	35	-	60	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	4
2018	2
2019	2
2020	4

Forrás: TeIR, KSH

Községünkben az aktívkorú személyek részére megállapított támogatás az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján (lakókörnyezet, stb.) megszüntetett határozat nem volt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzügyi és természetbeni ellátási formák adhatók: *2015. március 1.-jén a rendszeres szociális segély megszűnt, helyette a kormányhivatalok nyújtanak foglalkoztatást helyettesítő, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

b) szociális lakhatás nem releváns információ.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nem releváns információ.

e) lakhatás segítő támogatások

2015. márciusi változás, hogy megszűnt a lakásfenntartási támogatás, helyette a Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő Testülete rendeletet hozott a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról. Települési támogatás: - települési létfenntartási támogatás - települési támogatás elemi kár elhárításához - egyéb települési támogatás - települési lakásfenntartási támogatás Az önkormányzat biztosítja a jogszabályban meghatározott lakásfenntartási támogatást illetve települési lakásfenntartási támogatás az arra jogosultak számára, melyet természetbeni ellátásként a közszolgáltatás számlájára utal. Pusztadobos Község összes lakásállománya 2021-ben 519 lakott lakás volt. A lakások közművesítésére minden utcában adott a lehetőség, bár a családok nehéz anyagi helyzete miatt a komfortosítást megoldani nem minden esetben tudják. Néhány lakásban a család alacsony jövedelmi viszonyai miatt a közszolgáltatás (villany, gáz) kikapcsolásra került. A családok előrefizetős mérőóra felszerelésével igyekeznek megelőzni a hasonló eseteket. Községünkben a lakosság rászoruló rétegét normatív lakásfenntartási támogatásban részesítjük. E támogatásban részesítettek száma a 2008-as évtől folyamatos növekedést mutat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	519	n.a.	n.a.	41,04%	77,26%	91,91%
2016	519	n.a.	n.a.	41,04%	79,00%	93,45%
2017	519	n.a.	n.a.	41,04%	79,19%	93,45%
2018	519	n.a.	n.a.	41,04%	78,42%	91,33%
2019	519	n.a.	n.a.	41,04%	78,81%	91,33%
2020	519	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománnyal nem rendelkezik az önkormányzat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település nem rendelkezik lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal.

d) elégtelen lakhatási körülmények

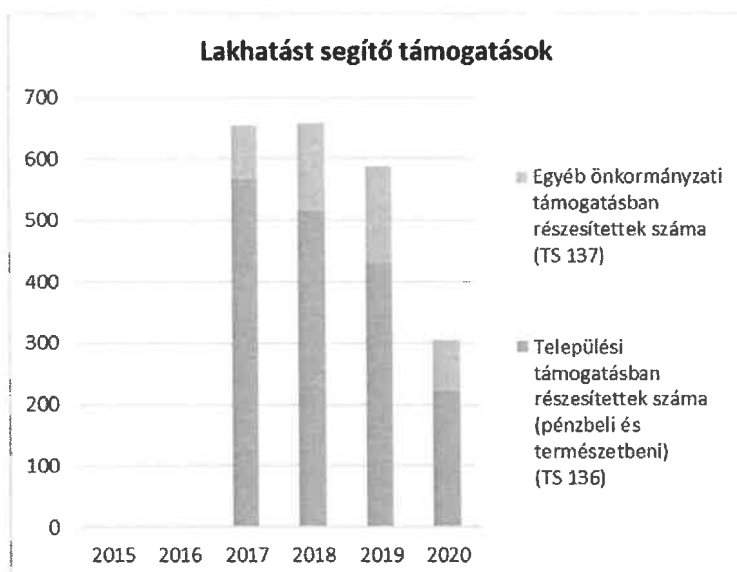
A település lakásállományában az elmúlt években elégtelen lakhatási körülmény, veszélyeztetett lakhatási helyzet miatt nem került sor hatósági intézkedésre. Sajnos negatív jelenség, hogy községünkben 1 fő hajléktalan személy él, amelyet Pusztadobos Község Önkormányzata és a Karitás Civil szervezet együtt működve segít.

e) lakhatást segítő támogatások

A Pusztadobos Község Önkormányzatának a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 14/2022. (IX.27.) önkormányzati rendelet 7. §-ában (továbbiakban: önkormányzati rendelet) foglaltak. Az önkormányzati rendelet 7. §-a szerint: A rezszi támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A Képviselő-testület a vízfogyasztás, a szemétszállítás és a gázfogyasztás, villanyáram díjához támogatást nyújt az e rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	568	86
2018	515	143
2019	430	157
2020	221	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Településünkön is jellemzőek a gazdasági válság okozta jelenségek, így a devizahiteles, fogyasztási hiteles illetve több hitellel rendelkező családok eladósodása, az ingatlanok értékvesztése, az egyre növekvő szegénység. Az elmúlt két évben a Családsegítő Szolgálatnál működő háztartási adósságkezelési szolgáltatás igénybevétele iránt az utóbbi években egyre nagyobb igény jelentkezett. De sajnos ez a szolgáltatás megszűnt, és jelenleg az önkormányzat végzi el ezt a feladatot. A mai gazdasági helyzetben egyre több család egyáltalán nem vagy csak időszakosan tudja számláit kiegyenlíteni. A munkanélküliség, túlzott eladósodás, helytelen életvitel növeli a közüzemi szolgáltatásokból való kizárás, ezzel együtt a tartós szegénység kockázatát, ami hosszútávon kirekesztettséghez vezethet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen nincs külterületen és lakóövezetben elhelyezkedő lakás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok nem azonosíthatók be *Pusztadobos Község Önkormányzat területén*

- a) telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); Településünkön nem található elkülönült szegregátum, de azonban van olyan utca ahol mélyszegénységben élő családok élnek.
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- Az elmúlt években történt jogszabály változások
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai. Az elmúlt években szegregációval veszélyeztetett területek száma nőtt, a CSOK kedvező feltételeinek megjelenésével.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé.

Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki.

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet.

Pusztadobos községben jelenleg helyettes háziorvosi szolgálat működik heti három alkalommal a településen védőnő heti rendszerességgel látogatja a kisgyermekes családokat. A szakrendelést és a kórházi ellátást Vásárosnaményban, Fehérgyarmaton, illetve Baktalórántházán tudják igénybe venni az arra rászorultak. A lakosság idősebb rétege igénybe tudja venni a Baktalórántházai Kistérségi Társulás valamint a Református Egyház fenntartása alá tartozó házi segítségnyújtás szolgáltatását. Az idősebbek, és az arra rászorulóknak közgyógyellátási igazolványt igényelhetnek.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.	n.a.	62	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.	n.a.	60	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	10
2018	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	12
2019	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	7
2020	1	n.a.	n.a.	n.a.	86	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község kiépítette a jogszabályi előírásoknak megfelelően az egészségügyi alap- és szakellátást, amelyek ellátási körzete lefedi a település egészét. Szolgáltatásai valamennyi lakos számára hozzáférhetők. Pusztadobos településén a következő egészségügyi alapszolgáltatások érhetők el: háziorvosi szolgálat, iskolaorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, gyermekvédelem, Központilag Baktalórántházához (20km) tartozik a járó beteg szakellátás.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.

egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti. Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot, rendszeres egészségügyi ellenőrzés is. Fogászati szűrést az iskolaegészségügyi feladatok közt a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészítik a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk. A prevenció és szűrőprogramok több éve tervszerű keretek közt folynak a városban, civil szervezetek, a közoktatási intézmények, a szociális szolgáltatások különböző területein. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák, a diákok, a speciális, és a magas kockázatú célcsoportokra és a lakosság körében egyaránt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz – a település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés. A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. A észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik. Az hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel-(iskola, óvoda). A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben (iskola, óvoda) valamint a szociális étkeztetést igénybevevők részére is megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. Ösztönözni szükséges az egészséges, mozgás-gazdag életmód kialakítását az ifjúság körében, melynek keretében szükséges a fizikai aktivitást lehetővé tevő környezet megteremtése. Támogatni kell az egészséges, mozgás-gazdag életmódot népszerűsítő kampányokat.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sport és szabadidős programok mindenki számára elérhetők. Gondozó Sportpályával rendelkezik a település valamint a tanév ideje alatt új, jól felszerelt tornacsarnokban mozoghatnak a gyerekek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

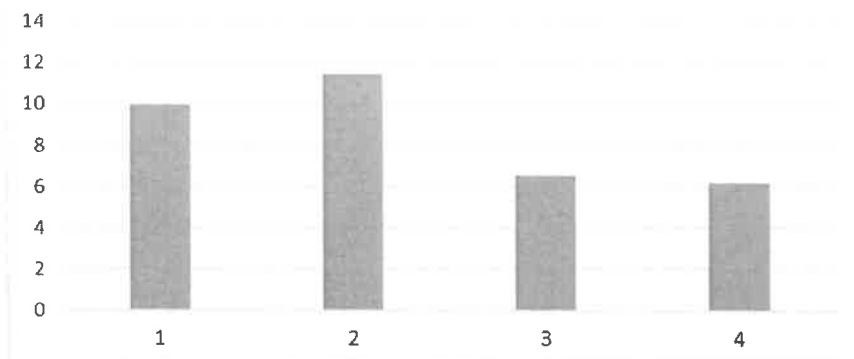
A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ biztosítja a város minden állampolgára számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az intézmény a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez, önkéntesek és segítő közösségek bevonásához, valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét.

E tevékenységeket a következő szociális alapszolgáltatásokon keresztül biztosítja: házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. A kliensek segítséget kapnak az anyagi problémákkal kapcsolatos ügyintézésben, a lelki-mentális diszfunkciók, egészségkárosodás következményeként felmerülő problémák, családi-kapcsolati zavarok, foglalkoztatási problémák enyhítésében. Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor az önkormányzat felé nem volt bejelentett eset.

A településen a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül a következő juttatások és szolgáltatások vannak:

- Ápolási díjban részesítettek

Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135) Fő n.a.
n.a.

g) drogprevenciós szolgáltatások:

Pusztadobos községben a drog prevenciós előadások elsősorban az oktatás keretein belül valósul meg. A gyermek-és fiatalkorúak védelmének javítása érdekében rendszeres esetszbeszélés a problémás gyermekek szüleivel olyan körbe, amikor jelen van az iskola vezetője, osztályfőnök, gyermekjóléti szolgálat vezetője.

- i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatásokat igénylők hátrányos megkülönböztetés nélkül vehetik igényben.

- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: Önkormányzati adat

2021. március 1. napjától igényelhető települési rezsi támogatás, kérelmezhető a Pusztadobosi lakosok számára, ennek mértéke 30.000,-Ft, amennyiben a kérelmező a jogosultsági feltételeknek megfelel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	10785	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek.

A község lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

Pusztadobos községben 2013-2017 év. közötti vizsgált időszakban volt nagyszabású rendezvénye. Az Általános Iskola valamint az Óvoda minden évben megrendezi házon belül az anyák napját, farsangot, mikulásnapot, és a nemzeti ünnepekről is megemlékeznek. A közmeghallgatás minden év decemberében kerül megrendezésre, ahol az önkormányzat vezetősége tájékoztatja a falu lakosságát a tárgyévben végzett munkájáról. Interpelláció keretében keressük a települést érintő problémák megoldására irányuló közös utat. Évente egy

alkalommal falunapot tartunk, ahol a község apraja-nagyja egész napos programsorozat aktív részvevője lehet. Községünk helyszíne lett az Országos Gyerekház találkozójának, ahol minden évben ország szerte a Gyerekház vezetői, munkatársai összejönnek és egy napos fórum keretei között megbeszélik problémájukat. A településen a minden korcsoportot érintő közösségi éltet legmeghatározóbb színtere az Pusztadobos Könyvtár.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Mint minden településen nálunk is előfordulnak konfliktusok, melyek néha etnikai eredetűek. Ritkán igaz, de településünkön is előfordulnak konfliktusok, melyeket az Önkormányzat igyekszik azonnal megoldani.

Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszállással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés. Beszélhetünk egy-egy nemzeti kisebbség, vallási csoport, társadalmi réteg szubkultúrájáról. Ha a szubkultúrában szereplő viselkedési norma ellentétben áll a helyi társadalomban uralkodó, elfogadott normáktól, akkor az egyén dilemma előtt áll: mely normákat kövesse és melyektől térjen el, hogyan viselkedjen a számára elfogadhatatlan viselkedési normákat képviselőkkel szemben? A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb polgártársainkhoz történő viszonyulás - komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Polgárőrségnek, akik önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el. Az etnikai konfliktusok jelen vannak a falusi élet hétköznapijaiban a lakosság szintjén, mindezekről tudomást csak a bejelentések alapján lehet szerezni. A Rendőrségi beszámolóból csak következtetni lehet ezek mértékére. Amennyiben a településen előfordul rasszista indítékból elkövetett támadás, vagy olyan társadalmi csoportok közötti konfliktus, amelynek vélelmezhetően etnikai dimenziója is van, az önkormányzat felelőssége, hogy hatékonyan fellépjen az ilyen konfliktusok és jogsértések megelőzése érdekében. A bűnözés visszaszorításában, megelőzésében hosszú távon kulcsszerepe van a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységnek, melynek gerincét a hivatásos rendőrök által, alapfokú és középfokú oktatási intézményekben, osztályfőnöki órákon végzett oktató-nevelő munka adja. Célja a fiatalok elkövetővé, áldozattá válásának elkerülése. Az utóbbi időben, a lakosság

megváltozott anyagi helyzete, a bekövetkezett gazdasági válság, az elszegényedés hozzájárult a tulajdon elleni bűncselekmények terjedéséhez. Ezért szükséges e jogsértések visszaszorítása, hiszen a lakosság szubjektív biztonságérzetét ezek az apróbbnak tűnő, de mégis nagy számban előforduló (61 eset) cselekmények nagymértékben negatív irányba befolyásolják, emiatt szükséges az elkövetőkkel szembeni gyorsabb eljárás lefolytatása, gyorsabb szankcionálás, mely mind visszatartó erőként szolgálhat. A jogszabály szigorodása, a szabálysértési őrizet, az elzárás lehetősége eltérítheti az esetleges elkövetőt

szándékától.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Egy életképes társadalom nem mondhat le az öngondoskodásról, ugyanakkor szereplői nemcsak önmagukért, hanem nehezebb helyzetben lévő embertársaikért is felelősek. Pusztadoboson, mint az országban általában, karácsony környékén erősödik fel a szolidaritás és felelősség érzete az emberekben, amikor alapítványok, egyházak az emberek tudatát rávilágítják e területre. Szükséges a település lakossága körében az önkéntes munka megismertetése, elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre és az abban való részt vétel feltételeinek megteremtése

e) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Jellemző Pusztadobos településen élő roma lakosságra, hogy nem igazán vallják magukat romának, így nem ismerik a roma kulturális hagyományait, sajátosságait.

c) helyi lakossági önszerveződés:

Pusztadobos községben működnek civil szervezetek elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek az életben történő esélyegyenlőségének megalapozása, és ennek érdekében a szakmai felkészültség javítása, az oktató-nevelő munka technikai feltételeinek korszerűsítése kiemelkedő tehetségű gyermekek tanulmányainak támogatása, hátrányos helyzetű valamint a jó eredményeket elérő gyermekek kirándulásának, táboroztatásának támogatása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Pusztadoboson hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A községben Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Kötelező feladata, hogy képviselje a közösség érdekeit, esélyegyenlőségének megteremtésével

kapcsolatos feladatokat, különösen a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatosan. Önként vállalt feladatokat teljesít a szociális problémák megoldásában, társadalmi felzárkóztatás, ifjúsági és közfoglalkoztatás területén.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik rosszabbak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük rossz. Az országos tapasztalatok községi jelenlétét a nemzetiségi önkormányzat is megerősíti. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyulnak, a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységeiben.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	<ul style="list-style-type: none"> - Oktatás, továbbképzés, roma népesség iskolázottságának javítása - magasabb iskolai végzettség megszerzésének ösztönzése - mentor programok
A mélyszegénységben élők és a romák helyzetével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	<ul style="list-style-type: none"> - adatgyűjtés - adatelemzés - a problémák elemzése, feltárása
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	<ul style="list-style-type: none"> - Közfoglalkoztatás továbbfolytatása.

	<ul style="list-style-type: none"> - Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	<ul style="list-style-type: none"> - Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. - Közösségi szociális munka szervezése.
Lakókörnyezet, kertek rendbetétele, tisztántartása	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzati szolgáltatások
Egészségügyi szolgáltatás biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> - Szűrővizsgálatokra való eljutás biztosítása - Háziorvosi rendelő helyiség biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	745	797	1542	48,31%	51,69%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			55	3,57%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	160	145	305	10,38%	9,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	28	34	62	1,82%	2,20%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élőgyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Pusztadobos községben a gyermekek száma a teljes lakosság kb. 29 %-a. Az adatgyűjtés során megállapíthatjuk, hogy ez a létszám az utóbbi években növekedést mutat.

Önkormányzatunk különleges figyelemmel kíséri ezen réteg életét, mindennapjait és a lehetőségeihez mérten igyekszik könnyebbé tenni életüket.

A jogszabályok keretein belül az arra jogosult gyerekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, melynek következtében biztosítva van intézményi étkeztetésük, ill. ingyenes tankönyvük. Mindemellett évente két alkalommal – augusztusban és novemberben – pénzbeli, illetve utalvány formájában támogatásban részesülnek.

Településünkön társulás keretében működik a gyermekjóléti szolgálat, amelynek ügyintézője napi kapcsolatban áll a gyermekekkel, illetve törvényes képviselőikkel.

Az egészségügyi ellátás terén a háziorvosi szolgálat mellett működik a védőnői szolgálat, melynek feladatait helyettes védőnő látja el.

Fő probléma a gyermekek rendszeres iskolába járásának hiánya, melyről önkormányzatunk az intézményvezető információja alapján értesül. A szülőkkel való kapcsolatfelvétel útján próbál az önkormányzat a meglévő problémára megoldást keresni.

Bár jellemző a szülők alacsony iskolai végzettsége – van eset, ahol a nyolc általános iskolai osztály sincs meg – az önkormányzat megpróbál ráhatással lenni arra a tényre, hogy a gyerekeik amennyiben mód és lehetőség van rá legalább a középfokú végzettséget szerezzék meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	6	n.a.
2017	5	n.a.
2018	11	n.a.
2019	9	58
2020	12	47

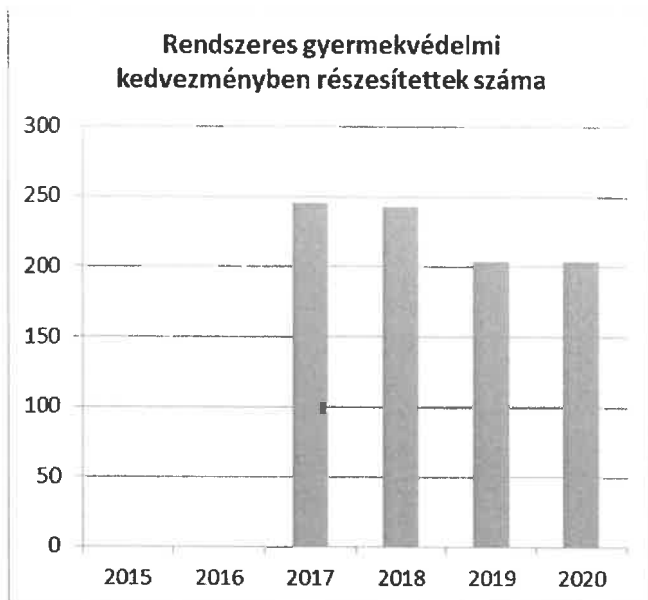
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élőgyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	245
2018	243
2019	204
2020	204

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

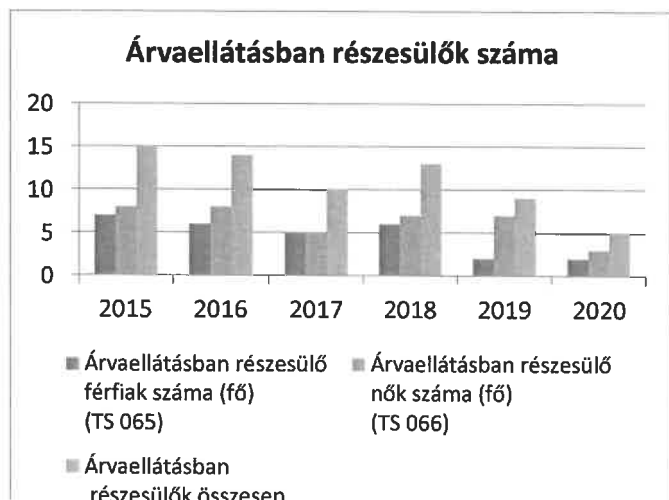
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Árva ellátásban részesülők száma a településen enyhe mértékű csökkentést mutat az évek előrehaladtával. Gyermek jogán járó helyi juttatás nincs a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	7	8	15
2016	6	8	14
2017	5	5	10
2018	6	7	13
2019	2	7	9
2020	2	3	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A településen a kedvezményes iskolai étkeztetésben részt vevők aránya közel 100%-os, mivel nagyon sok a hátrányos helyzetű család.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek az önkormányzati adatok alapján nincs a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermek nincs.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közt a háromgyermekes családok döntő többsége, míg a négy és több gyermekes családok teljes egészében roma kisebbség tagjai. Szüleik többségében munkanélküliek és alacsony iskolai végzettségűek. Ezek a gyermekek mélyszegénységben élnek.

Nehéz lakhatási körülmények adottak számukra. A roma lakosság nagyobb része alacsony komfortfokozatú, leginkább komfort nélküli lakásokban, rossz műszaki állapotú házakban élnek. A másik veszélyeztető tényező a közüzemi szolgáltatások hiánya, kikapcsolt szolgáltatások, amelyeket nem tudnak pótolni, valamint a zsúfoltság pl. 50m²-es lakásban több generáció, 12-15 ember él. Nem ritka ezeknek a hátrányoknak az együttes előfordulása, ami hosszú távon behozhatatlan hátrányt jelent főleg a legsérülékenyebb 0-3 éves korosztály számára. A gyermekek lakókörnyezetétől messze esik az iskola, a telepeken kulturált szórakozási lehetőség nincs, sportolási lehetőség nincs. A lakókörnyezet koszos, elhanyagolt, szemetes, egészségtelen. A roma gyermekek számára az egészségügyi-, a szociális-, a közoktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosított. Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés esélyegyenlősége csak a nem fizetős szolgáltatások esetére áll fenn, a fizetős programok számukra nem elérhetőek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okait, egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhettek. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás.

Családsegítő Szolgálat Pusztadoboson

A szolgálat gyermekvédelmi, szociális és mentálhigiénés munkát végez a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltak szerint.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémával küzdő, ill. egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Családsegítő Szolgálat tevékenységét tekintve koordinátor funkciót is betölt. A család és a krízishelyzetben lévő személy érdekében koordinálja azokat a szakembereket, ill. azok munkáját, akik segítenek a probléma megoldásában.

Működésének lényege, hogy a segítség akkor érkezzon, amikor a problémák még kezelhetők, megoldhatóak lokálisan az adott lakóhelyen. Ebben nagy hangsúly helyeződik a prevenciós tevékenységekre, melyekkel megakadályozható a problémák kialakulása.

A preventív feladatok mellett a Családsegítő Szolgálat szervezési-, szolgáltatási-és gondozási feladatokat is végez. A hatékony munka megvalósulását a Családsegítő Szolgálat a szociális munka eszközeinek felhasználásával (segítő beszélgetés, egyéni és csoportos estkezelés, közösségi szociális munka) kívánja elősegíteni.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

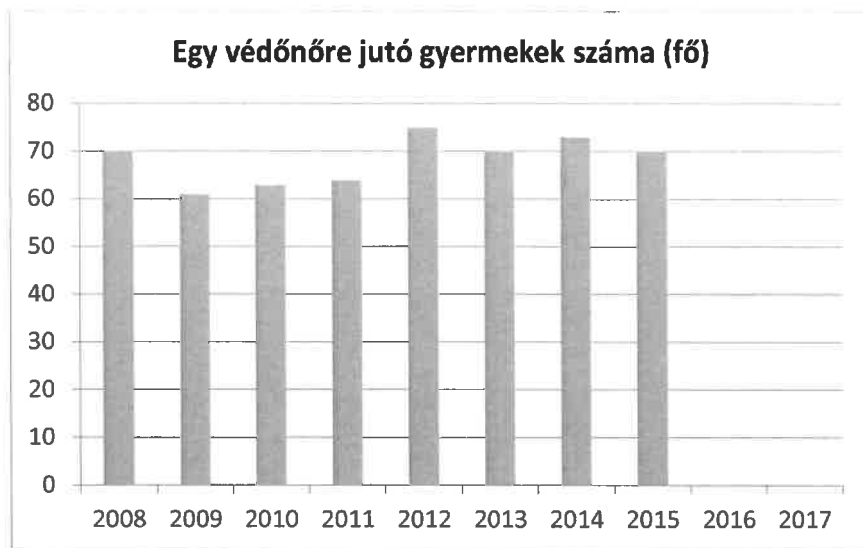
A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül. Településünkön a védőnői álláshelyek száma 1. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2009-től folyamatosan növekszik.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	76	76
2016	1	74	74
2017	1	66	66
2018	1	74	74
2019	1	78	78

2020	1	92	92
------	---	----	----

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek. Településünkön külön házi gyermekorvosi szolgálat nem működik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön a felnőtt házi orvos biztosítja a gyermekek orvosi ellátását is. Terhes szakorvosi szaktanácsadás történik, minden hónap 3. péntekén szülész- nőgyógyász szakorvos jelenlétében.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. A település nevelési-oktatási intézményeiben jelentős problémát okoz a hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése. Ennek segítése érdekében szükséges a gyerekház működtetése, amelynek célja a 0-3 éves korú csecsemők és kisgyerekek nevelési-oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése. Minden gyermeknek joga van az egyenlő esélyű értelmi, érzelmi, testi és szociális fejlődéshez, amelyet saját lakókörnyezetében sajnálatos módon nem minden gyermek kaphat meg.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1. nappal megalakult az Ilk Közös Család-és Gyermekjóléti Szolgálat mely jelenleg 4 településen (Ilk, Pusztadobos, Gemzse, Kisvarsány) látja el feladatát két fő családgondozó segítségével. A gyermekjóléti szolgálat a 0-18 éves, illetve 24 éves korosztállyal foglalkozik. Védi a gyermekek érdekeit, biztosítja a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a gyermekek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve családjából kiemelt gyermek vissza A gyerekház működése 2021.január 1-vel megszűnt.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;
A településen működik bölcsőde, ide tudják elhelyezni gyermekeiket a szülők

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	1	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSHTstar

f) gyermekvédelem;

Településünkön a gyermekvédelmi feladatokat a Ilki Közös Család-és Gyermekjóléti Szolgálat látja el kiegészülve jelzőrendszer további tagjaival; a védőnővel, háziorvossal, óvodai nevelőkkel és pedagógusokkal, rendőrséggel, polgárőrséggel és a település jegyzőjével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben az Önkormányzat által nyújtott szociális segélyezési formák mellett a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai is elérhetőek. Szociális és válsághelyzetben lévő várandós nők támogatása, valamint számukra a családok átmeneti otthonában igényelhető ellátáshoz való hozzájutás szervezése. anyaothton Nyíregyházán található legközelebb.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Pusztadobos településén a helyi általános iskola és óvoda rendszeresen szervez sport-,szabadidős foglalkozást. A térítésmentes szünidős programokhoz, nyári táborok szervezését a MAZSOLA-PLUSZ ALAPÍTVNY segítségével valósulnak meg.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolai konyhán keresztül biztosított. Ingyenes tankönyv ellátásban a tanulók közel 100 %-a részesül. 2015.évben még pályázatként lehetett benyújtani a gyermekétkeztetés, a következő évtől nem pályázatként kell benyújtani, hanem normatív alapon jár az Önkormányzatok részére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Az általános iskola minden évben szervez különböző rendezvényeket, a gyerekeket minden évben táboroztatja, ahol van lehetőség a gyerekeknek eltérő kultúrájú, illetve nem hátrányos gyerekekkel megismerkedni.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor az önkormányzat felé nem érkezett bejelentés.

- 1) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátó rendszereken belül is megvalósul. A védőnő és a gyermekjóléti szolgálat is ruha osztásával segíti a leghátrányosabb helyzetű családokat. Segítséget nyújtanak kórházi időpont kéréseknél is. Az RSZTOP-1.1.1-16 kiemelt projekt célja, hogy rendszeres segítségnyújtás keretében élelmiszercsomaggal lássa el az RSZTOP által meghatározott célcsoportba tartozó személyeket, családokat, az Európai Unió és Magyarország kormányának finanszírozásával. A projekt keretében élelmiszercsomaghoz jutottak a kedvezményezett járásokban élő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, intézményi ellátásban nem részesülő, elsősorban 0-3 éves korú (illetve a nyári iskolaszünet időszakában a 7-14 éves korú) gyermekek családjai, illetve az olyan háztartásban élő várandós anyák, amely háztartásban aktív korúak ellátására jogosult személy él (a magzat 3 hónapos korától).

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A HHH gyerekek száma a 2020-ban évben intézményi szintekre bontva: óvodákban 44 fő, általános iskolákban 94 fő, középiskolában 19 fő. A HHH gyermekek száma az elmúlt 5 évet figyelembe véve 2015-ben a legalacsonyabb. A létszám csökkenésének egyik tetten érhető oka a 8. osztályosok iskolából való távozása mellett az a sajnálatos tény, hogy a szülő az egyik feltételnek (8 osztálynál nem magasabb végzettség) megfelel ugyan, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt azonban nem hosszabbítja meg, vagy jövedelme meghaladja a meghosszabbításhoz szükséges szintet, ennél fogva a gyermek ideiglenesen vagy véglegesen kikerül a kategóriából. A 2016.éves adatok szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma összesen 274 fő volt. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása az óvoda illetve általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett, a feladatellátást biztosítja. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül nincs a településen. A hátrányos helyzetű gyermekek kiránduláson, tanulmányi versenyeken való részvételük is biztosított az iskola.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Településünkön is működik az Arany János program, melynek célja, hogy segítse a hátrányos helyzetű, tehetséges diákok továbbtanulását. A program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, ahol fontos a felsőoktatási tanulmányokra való eredményes felkészítés. Minden olyan tanuló, akinek van tanulói jogviszonya, és a középiskola kilencedik évfolyamára jelentkezik abban a tanévben, amelyben a pályázatot meghirdetik, illetve hátrányos helyzetű, rászoruló vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a **hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak** támogatása. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt**. Jelenleg az önkormányzat 7 tanulót részesít ilyen támogatásba.

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	42	68,85%
2016	0	52	83,87%
2017	0	46	77,97%
2018	0	44	70,97%
2019	0	13	20,97%
2020	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	142	105	73,94%
2016	128	98	76,56%
2017	119	96	80,67%
2018	122	87	71,31%
2019	118	31	26,27%
2020	n.a	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóik számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolaorvosi teendőket a település háziorvosa látja el. 2 fő gyógypedagógus Nyíregyházáról jár ki, 1 fő fejlesztőpedagógus és 1 fő logopédus a vásárosnaményi Nevelési Tanácsadó által végzi településünkön munkáját. Fel évente súly és magasság méréseket, valamint látás és hallásvizsgálatot tart a védőnő az óvodában.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	73	3	75	1	61	0	n.a.	20
2016	82	3	75	1	62	0	n.a.	21
2017	82	3	75	1	59	0	n.a.	20
2018	85	3	75	1	62	0	n.a.	21
2019	74	3	75	1	62	0	n.a.	21
2020	72	3	75	1	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	8	1	18	-
2015/2016	0	8	1	16	1,41%
2016/2017	0	8	1	15	-
2017/2018	0	8	1	15	0,84%
2018/2019	0	8	1	15	1,64%
2019/2020	0	8	1	n.a.	2,54%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	17
2015/2016	20
2016/2017	13
2017/2018	17
2018/2019	13
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Pusztadobos település közoktatási intézményeiben nincs hátrányos megkülönböztetés, szegregáció. Minden évfolyamon egy osztály indul, ahol a gyermekek tudástól, etnikai hovatartozástól, jövedelmi helyzetétől függetlenül együtt, egyenlő esélyekkel tanulhatnak.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Az országos kompetenciamérés adatai alapján az iskola tanulói majdnem minden évben szövegértés, és matematika tárgyból is az országos átlag körül, vagy fölötte teljesítettek.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az Önkormányzat minden évben az iskolás gyermekek részére tanszert csomagot biztosít. A tanulás terén lemaradást mutató gyermekek részére felzárkóztató foglalkozásokat, szakköröket tartanak a pedagógusok.

Hátránykompenzáló juttatások az általános iskola keretein belül:

a) anyagi forrást igénylő juttatások –az Önkormányzat és az MAZSOLA-PLUSZ Alapítvány biztosít forrást.

b) anyagi forrást nem igénylő juttatások: korrepetálások, szakkörök, sport rendezvények, versenyekre való jelentkezés és felkészítés- a pedagógusok anyagi juttatás nélkül végzik.

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermejköltségi szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	203
2017	n.a.	n.a.	n.a.	226
2018	n.a.	n.a.	n.a.	183
2019	n.a.	n.a.	n.a.	150
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Kevés szakember, nem megfelelő munkakörülmények	Munkakörülmények javítása, eszközbeszerzés, fejlesztő helyiségek biztosítása, utazó szolgálat működtetése
Magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya	Korai fejlesztés, felzárkóztatás, életkörülmények javításának elősegítése
Kevés a gyermekekkel foglalkozó szakember, ha van is rendkívül leterhelt	Szakember létszám bővítése, továbbképzések szervezése helyben, azon való részvétel támogatása
Nyári felügyelet megoldása az iskolában, óvodában	Nyári táborok, erdei iskolák szervezése
Rendszeres iskolába járás hiánya	Gyermekjóléti szolgálat, gyámügy együttműködése
Szenvedélybetegségek	Iskola, óvoda vezetésének tájékoztatása Prevenációs előadások szervezése
Gyermekbűnözés beazonosított problémák	Körzeti megbízottal való együttműködés fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése, 0-3 éves korú csecsemők és kisgyermekek nevelési – oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése	Bölcsőde működtetése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Nők teszik ki a világ népességének felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő közel kétharmadát, de a világ bevételének alig egytizedéből részesülnek, és a világ javainak csak kevesebb, mint százada felett rendelkeznek. Egy nőnek átlagosan 54 nappal kell többet dolgoznia ugyanannyi bérért, mint a férfinak. A férfiak és a nők közötti bérkülönbség 15%-os, vagyis egy nő 15%-kal keres kevesebbet, mint férfitársa. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhessen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben

Pusztadobos Község állandó népességszámának több mint 50%-a nő. A nők százalékos arányában a legnagyobb eltérés a 65 év feletti lakosság számában mutatkozik a férfiak számához képest. Az aktívkorúak közül a nyilvántartott álláskeresők körében a 2008-as évtől a nők száma lassú ütemben, de növekedést mutat. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 50 % körüli maradt.

A nők szívesen és aktívan vesznek részt a munkaügyi kirendeltség által szervezett képzési programokban, remélve azt, hogy álláskeresési lehetőségeik javulnak.

Az önkormányzatnál való foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés e réteget nem érinti, iskolai végzettségüknek megfelelő alkalmazásban a hozzárendelt megfelelő bért kapják.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküli nők százalékos aránya nem sokkal tér el a munkanélküli férfiakétól.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	5,81%	5,71%	5,76%
2016	6,49%	4,85%	5,67%
2017	9,17%	12,04%	10,61%
2018	7,49%	11,20%	9,35%
2019	7,93%	7,58%	7,76%
2020	n.a	n.a	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	20,97%	69,23%
2016	28,57%	55,56%
2017	35,04%	68,29%
2018	57,14%	60,71%
2019	53,09%	46,51%
2020	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	62	14
2016	63	22
2017	117	24
2018	98	15
2019	81	15
2020	111	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Családsegítő szolgálat foglalkoztatást segítő programokat szervez.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A 2011-es népszámlálási adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya jóval magasabb a nőknél, mint a férfiaknál. A KSH Statisztikai adatok alapján az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők – csakúgy, mint a férfiak - az önkormányzatnál közfoglalkoztatottként dolgoznak, a szakképzettség hiánya miatt más lehetőségük nincs a településen.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén az önkormányzatnak nincs tudomása, itt bérkülönbség nincs. Egyéb foglalkoztatókról nem áll rendelkezésre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők és férfiak foglalkoztatási arányainak jelenlegi képe a képzettségi különbözőségekből fakad. A településnek stratégiát kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a nők megjelenjenek hivatalosan is a munkaerőpiacon, hiszen most is jelen vannak, csak az alkalmi és háztáji munkák nem transzparenssek a rendszerben. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A nők foglalkoztatásával és munkaerő-piaci reintegrációjával nehezen összeegyeztethető a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Településünkön egy óvoda működik ahová 3 éves koruk után kerülhetnek a gyermekek. Óvodai férőhelyek száma 75, óvodai csoportok 3. Az óvoda az év folyamán folyamatosan nyitva tart, a nyári időszakban is van nyári óvoda. Településünkön és környékén bölcsőde Vásárosnaményban, és az elmúlt évek bölcsőde létesítési programjának köszönhetően mini bölcsőde Gemzse, Vitka, településeken is találhatóak.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	76	76
2016	1	74	74
2017	1	66	66
2018	1	74	74
2019	1	78	78
2020	1	92	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A nőket érintő probléma az őket érő atrocitások és a családon belüli erőszak jelenléte. Sok esetben a segítségkérés terén hiányosak a nők információi, nem tudják, baj esetén kihez fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton, családok átmeneti otthona nincs a településen. Krízishelyzetben a szolgáltatások elérését illetően az önkormányzat segítséget nyújt. A családsegítő szolgálattól kérnek segítséget a krízis helyzetben kerülők, illetve a családgondozó az, aki ezt leghamarabb észleli. Anyaothont, átmeneti szállást keres a családgondozó. A családok önként kérhetik felvételüket az anyaothtonokba, személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 2 nő található. Ha az önkormányzati intézmény hálózatot vizsgáljuk, akkor 70 %-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a

csalásban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez társadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
GYES-ről, GYED-ről visszatérők elhelyezkedési problémája	Munkaügyi központ által szervezett képzések, átképzések helyszínének biztosítása
Nincs lehetőség részmunkaidős, rugalmas munkavégzésre	Helyi önkormányzati intézményrendszeren belül
Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése	Intézmény fejlesztés

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei. Az ageizmus az

életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Községünkben az időskorú lakosság száma az összlakosság 18 %-a. Többségük nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesül. A TeiR és a KSH adatszolgáltatása során számuk csökkenő tendenciát mutat.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	199	311	63,99%
2016	195	308	63,31%
2017	189	299	63,21%
2018	189	305	61,97%
2019	187	297	62,96%
2020	193	295	-

Forrás: TeiR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	119	186	305
2016	111	184	295
2017	107	173	280
2018	111	177	288
2019	110	176	286
2020	105	169	274

Forrás: TeiR, KSH Tstar

Az adatokból kitűnik, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számában 2015 évtől növekedés volt tapasztalható, azonban 2020-ban kismértékben csökkenés indult meg.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	4	2	66	108	1	24	n.a.
2016	4	n.a.	65	111	n.a.	24	n.a.
2017	4	n.a.	62	109	n.a.	23	6
2018	3	n.a.	64	108	n.a.	20	7
2019	2	n.a.	69	111	n.a.	18	5
2020	1	0	69	111	0	n.a.	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		Fő összesen	62	63	117	98	81
41-45 év (TS 042)	Fő	10	7	15	8	6	n.a.
	%	16,13%	11,11%	12,82%	8,16%	7,41%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	7	5	10	12	4	n.a.
	%	11,29%	7,94%	8,55%	12,24%	4,94%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	4	7	5	7	3	n.a.
	%	6,45%	11,11%	4,27%	7,14%	3,70%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	3	5	14	12	9	n.a.
	%	4,84%	7,94%	11,97%	12,24%	11,11%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	4	10	9	14	n.a.
	%	3,23%	6,35%	8,55%	9,18%	17,28%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon a településünkön nincs.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A közintézményekben nincs foglalkoztatva nyugdíjas. Az idősek foglalkoztatását támogató program, „élethosszig tartó tanulás” program nincs a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősök hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén az önkormányzathoz bejelentés nem érkezett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	119	186	305
2016	111	184	295
2017	107	173	280
2018	111	177	288
2019	110	176	286
2020	105	169	274

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	199	0	94	74
2016	195	0	103	72
2017	189	0	100	74
2018	189	0	98	67
2019	187	0	100	75
2020	193	0	100	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Könyvtárunk általános gyűjtőkörű nyilvános közművelődési könyvtár, mely Pusztadobos lakosságának könyvtári ellátását biztosítja. Szívesen fogadja a település idős, olvasni szerető lakosait is.

c) idősök informatikai jártassága

A településen az idősök körében az informatikai ismeretekről adat nem áll rendelkezésre, de tudomásunk szerint az idősök nem jártasak az informatika világában.

d) a generációk közötti programok

Településünkön kiemelten fontos, hogy a különböző generációk találkozzanak ezért minden jeles ünnep alkalmával az idősök részére iskolai gyermekcsoportok helybe viszik a műsoraikat.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok nincsenek a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Szellemi és lelki elszigeteltség, magány	Civil szervezetek, egyház segítsége, vagy nyugdíjasklub szervezése

Egészségügyi ellátás biztosítása	Házi segítségnyújtás – szociális gondozó, Önkormányzat – polgármester segítségével
Egyedül élők helyzete	Jelzőrendszer kiépítése, működtetése, falugondnoki szolgálat kiépítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás) A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	35	42	77
2016	31	39	70
2017	29	34	63
2018	29	32	61
2019	28	31	59
2020	26	29	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A helyben működő Pro-Team Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által működtetett akkreditált rehabilitációs munkahely.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nem tudunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Ilyen jellegű intézmények, szolgáltatások, programok nem találhatóak.

Családsegítő szolgálat, támogató szolgálat dolgozói folyamatos segítséget nyújtanak a fogyatékos személyek önálló életvitelében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesezők az időskorúak járadékában, részesezőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Ilyen jellegű szolgáltatást a Fehérgyarmati Kórház és Gyógyfürdő, illetve a kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus Kórház végez.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. Az egészségügyi intézmény akadálymentesített, ahogyan az önkormányzat és az általános iskola is. Az önkormányzat saját honlapjának üzemeltetése folyamatos.

Az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlást és együttműködést megfelelőnek tartja az önkormányzat.

***b)* települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadály mentesítettsége**

Az Önkormányzat tulajdonában lévő középületek közül pályázati úton megvalósult az óvoda, orvosi rendelő és védőnői szolgálat épületének akadálymentesítése. Az Önkormányzat elkötelezett amellett, hogy minden közösségi épülete akadálymentesen megközelíthető legyen.

***c)* közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége**

Településünkön kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei korlátozottak, az Önkormányzat épületei részben akadálymentesek.

***d)* munkahelyek akadálymentesítettsége**

Községünkben nem jellemző a munkahelyek akadálymentesítése.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat célul tűzte ki, hogy minden utcájában kiépített járdát létesítsen. Ebben az évben kiépítésre, felújításra került néhány utca járdája, a tél elmúltával pedig tovább folytatódik a járdák építése.

A település parkjai akadálymentesen megközelíthetők.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen nincsenek speciális közlekedési megoldások fogyatékosok számára, nappali elhelyezést biztosító intézmény pedig a közeli Vásárosnaményban található.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció ezen a területen is kiemelt figyelmet kap. Az Önkormányzat dolgozói a családgondozó, és a háziorvos is minden segítséget megadnak az egyedi ügyek intézése során.

Támogató Szolgálat Pusztadoboson

A Támogató Szolgálatok speciális alapellátási feladatokat látnak el, melynek célja, a fogyatékkal élő személyek önrendelkezésén alapuló, önálló életvitel megkönnyítése. Elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésében segítség, valamint lakáson belüli speciális segítségnyújtás: mindezek segítségével az esélyegyenlőség biztosítása. A szolgálat azoknak a veleszületett vagy szerzett fogyatékosokban szenvedő embereknek és hozzátartozóiknak kíván segítséget nyújtani, akik a községben élnek, és a szolgáltatást igénybe kívánják venni.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Anyagi forrás hiányában az Önkormányzat nem biztosít hátránykompenzáló juttatásokat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen jellegű programok nem kerültek megrendezésre a településen.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élők segítők szolgáltatások fejlesztése folyamatos célként van meghatározva a településen, mivel a célunk hogy minél tovább a saját otthonában a családja körében élhessen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés, bejárat biztosítása	Önkormányzat támogatása
Társadalmi beilleszkedés, közöny	Szociális ellátó rendszer
Közösségi közlekedés nehézsége, helyhez kötöttség	Eszközvásárlási támogatások, vagy bérleti lehetőség kialakítása
Hirtelen élethelyzet kialakulása	Krízisközpontok létrehozása, megfelelő szakember segítsége
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Polgárőr Egyesület: a Nyírmadai Rendőrőrsrel együttműködve látja el a település védelmét

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi Önkormányzat

A településen nemzetiségi önkormányzat működött 4 fős testületi létszámmal,

együttműködése a települési önkormányzattal szoros és kifejezetten jónak mondható

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2016. január 1. nappal megalakult az Ilki Közös Család-és Gyermejjóléti Szolgálat mely 4 településen (Ilk, Pusztadobos, Gemzse, Kisvarsány) látja el feladatát két fő családgondozó segítségével.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
A településen együttműködik az Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatását.
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek, egyházi szervezetek és az önkormányzat együttműködése zavartalan

Polgárórség

A települési polgárórség rendszeres járőrszolgálatot lát el. Részt vesz a falunapi fesztivál és egyéb önkormányzati rendezvények biztosításában, figyelemmel kíséri a gondozásra szoruló idős emberek életkörülményeit, házi segítséget nyújt. Veszélyhelyzetben felkeresi az ellátásra szorulókat, és ellenőrzi személyes biztonságukat. Együttműködési megállapodás keretében az Önkormányzat minden évben támogatást nyújt az egyesületnek.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön nincsenek for-profit vállalkozások.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Alacsony iskolázottság	<ul style="list-style-type: none"> - Munkaügyi központ által szervezett képzések helyi igények felmérése szerint - 8. osztály befejezése igény szerint szakirányú tanfolyamok szervezése
	A mélyszegénységben élők és a romák helyzetével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	<ul style="list-style-type: none"> - adatgyűjtés, elemzés - a probléma feltárás
	Munkanélküliség	<ul style="list-style-type: none"> - Közfoglalkoztatás - Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	Hátrányos helyzet megszüntetésére problémakezelési megoldások, komplex programok.	<ul style="list-style-type: none"> - Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.
	Lakókörnyezet, kertek rendbetétele, tisztántartása	<ul style="list-style-type: none"> - Pályázat útján vetőmag, egyéb szolgáltatások biztosítása
	Egészségi állapot	<ul style="list-style-type: none"> - Szűrővizsgálatokra való eljutás biztosítása - Háziorvosi rendelő helyiség biztosítása
Gyermekek	Kevés szakember, nem megfelelő munkakörülmények	<ul style="list-style-type: none"> - Munkakörülmények javítása, eszközbeszerzés, fejlesztő helyiségek biztosítása

	Magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya	Korai fejlesztés, felzárkóztatás, életkörülmények javításának elősegítése
	Kevés a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, ha van is rendkívül leterhelt	Szakember létszám bővítése, továbbképzések szervezése helyben , azon való részvétel támogatása
	Nyári felügyelet megoldása az iskolában, óvodában	Nyári táborok, erdei iskolák szervezése
	Hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése, 0-3 éves korú csecsemők és kisgyermek nevelési – oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése	- Gyerekház működtetése
	Szenvedélybetegségek	Iskola, óvoda vezetésének tájékoztatása Prevenációs előadások szervezése
	Gyermekbűnözés	Körzeti megbízottal való együttműködés
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Szellemi és lelki elszigeteltség, magány	Civil szervezetek, egyház segítsége, vagy nyugdíjasklub szervezése
	Egészségügyi ellátás biztosítása	Házi segítségnyújtás – szociális gondozó, Önkormányzat – polgármester segítségével
	Egyedül élők helyzete	Jelzőrendszer kiépítése, működtetése, falugondnoki szolgálat kiépítése
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni a kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	GYES-ről, GYED-ről visszatérők elhelyezkedési problémája	Munkaügyi központ által szervezett képzések, átképzések helyszínének biztosítása
	Nincs lehetőség részmunkaidős, rugalmas munkavégzésre	Helyi önkormányzati intézményrendszeren belül
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés, bejárat biztosítása	Önkormányzat támogatása. pályázatok

	Társadalmi beilleszkedés, közöny	Szociális ellátó rendszer
	Közösségi közlekedés nehézsége, helyhez kötöttség	Eszközvásárlási támogatások, vagy bérlési lehetőség kialakítása
	Hirtelen élethelyzet kialakulása	Krízisközpontok létrehozása, megfelelő szakember segítsége
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrálódni képesek és beilleszkednek a közösségekbe.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők leszakadását megakadályozzuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlődését, oktatását, továbbtanulását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapi életének segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén család, karrier, önmegvalósítás összeegyeztethetőségét

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő

bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

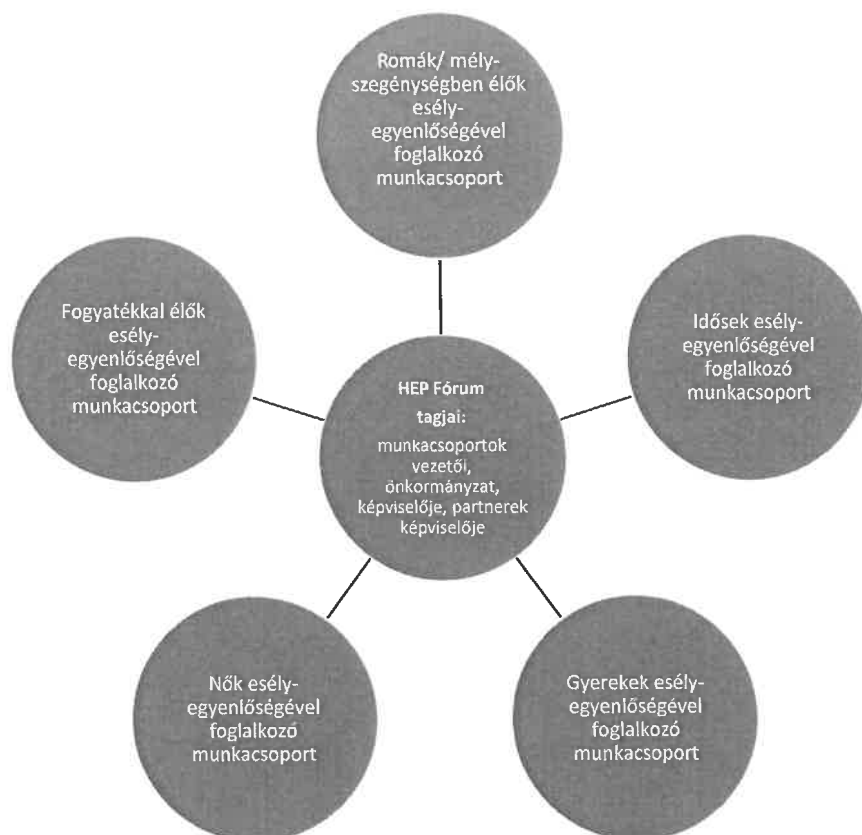
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti

településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

„határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../..... (.... ....)
határozata**

önkormányzatok rendkívüli támogatására pályázat benyújtásáról I.

A Képviselő-testület:

- 1) **döntött arról**, hogy az önkormányzatok rendkívüli támogatására **pályázatot nyújt be.**
- 2) **Felhatalmazza** a Polgármestert a pályázat benyújtására.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2023. szeptember 30.

„Határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../.... (.....)

határozata

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati
Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről**

A Képviselő-testület:

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Fehérgyarmati
Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2022. évben végrehajtott tevékenységéről szóló
tájékoztatót **megtárgyalta és elfogadta.**

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
FEHÉRGYARMATI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Jóváhagyom!

Nyíregyháza, *elektronikus időbélyegző szerint*

Varga Béla t. ezredes
tűzoltósági főtanácsos
igazgató

TÁJÉKOZTATÓ

**A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség**

2022. évben végrehajtott tevékenységéről

Felterjesztem:

dr. Nóta József t. alezredes
kirendeltségvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség (továbbiakban: Kirendeltség) 2022. évi tevékenységéről az alábbi előterjesztés szerint tájékoztatom a T. Képviselő-testületet. A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság (továbbiakban: HTP) beszámolója, külön dokumentumként kerül megküldésre, a működési területéhez tartozó 73 település felé.

I. BEVEZETÉS

A 2022. évben a Kirendeltség, a jogszabályokban és egyéb szabályzóknak meghatározott feladatait, maradéktalanul végrehajtotta.

Különleges jogrend alatt

A SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány miatt, Magyarország egész területére kihirdetett veszélyhelyzet a 181/2022. (V. 24.) Korm. rendelet kihirdetésével 2022. június 01-én került megszüntetésre. Magyarország Kormánya a 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet kihirdetésével az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében 2022. május 25-től Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki, mely a 424/2022. (X.28.) Korm. rendelet kihirdetésével jelenleg is hatályos. Az elmúlt év így különleges jogrendi időszak hatálya alatt telt el, ami a Katasztrófavédelem szervezetét rendkívüli, párhuzamos feladat-rendszerrel terhelte. Ezen felül, az év végén léptek hatályba a védelmi igazgatás rendszerét átfogóan módosító jogszabályok, melyek alapjaiban formálták át a különleges jogrendi állapotok megnevezéseit, és szabályrendszerét.

A járvány elleni védekezés keretében a legfontosabb feladat az állomány egészségének megőrzése, a mentő-tűzvédelmi készülség folyamatos biztosítása volt. Az év során, mint az előző években is, a mentő-tűzvédelem feladatainak ellátása folyamatosan biztosított volt.

Ukrajnai menekültválság kezelése

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktus, térségünket közvetlenül és súlyosan érintette, mivel a Kirendeltség illetékességi területéhez tartozik az ukrán-magyar határszakasz jelentős része, ezen belül Tiszabecs, Beregsurány, Barabás és Lónya határátkelő-helyei. A 2022 február 24.-én indított katonai beavatkozás Ukrajna teljes területét érintette, így valamennyi ukrán megyéből menekülthullám indult a nyugati határok felé: Magyarországon keresztül 2022 végéig kb. 800 ezer ember menekült. A helyzet fegyelmezett, tervszerű kezelésére 4 segítségpont lett létrehozva a Kirendeltség területén: a Tiszabecsi Általános Iskolában, a Beregsurányi Kastélyparkban, valamint a barabási és lónyai művelődési házakban, melyek logisztikai feladatai az együttműködő karitatív szervezetek között lettek megosztva. A Katasztrófavédelem a válsághelyzet kezdetén megszervezte az ilyen célra nyilvántartott, lebiztosított szállítóeszközök (autóbuszok) igénybevételét, melyek gépjárművezetőikkel együtt folyamatosan szervezték a menekülők civilizált, fegyelmezett szállítását a megalakított segítségpontokra, illetve amennyiben érvényes dokumentumok nélkül érkeztek, az idegenrendészeti gyűjtőhelyekre. A segítségpontokon a továbbutazók ellátást kaptak, lehetőségük nyílt pihenésre, és a segélyszervezetek által szervezett közlekedési transzferek igénybe vételére. Az érvényes, beutazásra és tartózkodásra jogosító okmányokkal nem rendelkezők a Fehérgyarmaton, Tarpán és Gergelyugornyán működő idegenrendészeti gyűjtőhelyekre lettek szállítva, ahol megtörtént regisztrációjuk, és tartózkodásra jogosító okmányokat kaptak. Akik úgy nyilatkoztak, hogy nincs hová menniük, a településeken kijelölt,

és a Katasztrófavédelem készleteiből kialakított befogadóhelyekre lettek átszállítva, ahol hosszabb tartózkodásra is lehetőségük nyílt. A befogadóhelyeken lehetőség volt tisztálkodásra, pihenésre, napi többszöri étkezésre, orvosi ellátás igénybe vételére. A kijelölt 11 befogadóhely működtetésében, a szállítás megszervezésében igen jelentős tevékenységet végzett a Katasztrófavédelem szervezete, az Igazgatóság által 24 órában működtetett Operatív Törzs koordináló tevékenysége alapján.

A kirendeltség állománya 10 fővel, 138 alkalommal részt vett 2022. február 25 - április 06 között Vásárosnamény, Tarpa, Fehérgyarmat gyűjtőhelyek, majd április 07 - július 30 között Záhony gyűjtőhely működtetésében, továbbá a Katasztrófavédelemre háruló adatszolgáltatási, szállítási, elhelyezési, ellenőrzési feladatok végrehajtásában. A Kirendeltség illetékességi területén működtetett befogadó helyeken az elhelyezettek ellátását, elhelyezési körülményeit, egészségügyi ellátását napi szinten ellenőrizte a Kirendeltség, melynek illetékességi területén kijelölt befogadó helyeken 2022. június 12.-ig volt elhelyezés.

A szakmai feladatok ellátása

A Kirendeltség, a 2022. évre meghatározott célok elérése érdekében, a törvényesség biztosítása és hatékonyság növelése igényével, a prevenciót előtérbe helyezve szervezte tevékenységét. A munkavégzésre sajnos ebben az évben is rányomta bélyegét a COVID-19 járvány, mely miatt számos esemény, gyakorlat, képzés és rendezvény maradt el.

A Kirendeltség illetékességi területének település-száma (89) jelentős, gyakorlatilag Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye településeinek 1/3-a tartozik hozzá. Ennek megfelelően, illetve a térség veszélyeztetettsége és egyéb mutatói alapján elmondható, hogy a katasztrófák elleni védekezésben, a megelőző tevékenységben, veszélyhelyzetek kezelésében jelentős feladatkör hárul a szervezetre. A Kirendeltség a tűzoltósági, polgári védelmi, iparbiztonság, hatósági szakterületekhez tartozó- és egyéb feladatait a vonatkozó szabályzók szerint, a térségben élők biztonságának minél magasabb szintre emelése igényével látja el, melyben a térség speciális földrajzi helyzete miatt szerepet kap a határon átnyúló tervezés, a változó körülményekhez való gyors alkalmazkodás, reagálás is. Kiemelt fontosságú az önkormányzatokkal, intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás is, a felmerülő problémák közös, együttműködésben történő megoldása, a konzultációs lehetőségek folyamatos biztosítása is. Az egyes szakterületek által végzett tevékenység az alábbi fejezetekben kerül részletes bemutatásra.

II. TŰZOLTÓSÁGI SZAKTERÜLET

1. Tűzvédelem, területi lefedettség

A 2022 évben 4 hivatásos tűzoltó szervezet látta el a Kirendeltség területén az állami mentő-tűzvédelmi tevékenységet (Fehérgyarmati HTP, Mátészalkai HTP, Kisvárdai HTP, Baktalórántháza Katasztrófavédelmi Őrs). A Fehérgyarmati HTP működési területe 73 településben lett meghatározva. A hivatásos egységek mellett a Csengeri és a Vásárosnaményi Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokságok rendelkeznek itt elsődleges művelési körzettel. A szervezetek működését összesen 10 önkéntes tűzoltó egyesület segíti, ebből 2 (Tarpa, Tyukod) „önálló beavatkozó” minőségben, ami azt jelenti, hogy ez a két ÖTE, önállóan láthat el és adminisztrálhat beavatkozásokat, hivatásos erő közreműködése nélkül, elsődlegesen 5 illetve 2 településen.

A vizekkel sűrűn tagolt működési területen a beavatkozásokat segíti egy Plastimo P-320 típusú motoros kishajó, valamint az annak szállítására szolgáló, speciálisan kialakított utánfutó. Szükség esetén az önkéntes mentőszervezetek bevonásával további motoros kishajók, továbbá

alpinteznikai és mentőbúvári kapacitások vehetőek igénybe, többek között a Csengeri Járási „Szamos” Önkéntes Mentőszervezet együttműködésével.

2. Vonulások, statisztikák

A teljes illetékességi területen, a 2022. évben összesen 654 eseményről érkezett bejelentés (*1. ábra*). Az év során tizesettel kapcsolatosan 431 esetben, míg műszaki-mentés miatt 223 esetben érkezett jelzés. A jelzések 68%-ában történt tényleges tűzoltói beavatkozás, amely 442 esetet jelent. 48 esetben kiérkezés előtt felszámolt, 12 esetben utólagos jelzés, illetve 8 esetben szándékosan megtévesztő jelzés történt (*2. ábrák*). A vizsgált időszakban 144 téves jelzés keletkezett. A tendenciák az előző évi mutatókat követik, a szándékosan megtévesztő jelzések száma csökkent.

3. Tűzesetek

2022 évben a szabadtéri tűzesetek számában (139) jelentő növekedés mutatkozott az előző évi adatokhoz képest (*3. ábra*). A beavatkozást igénylő eseményekből az otthon jellegű létesítményekben 68 esetben történt tűzeset, mely előző évhez képest (65) stagnálást mutat. Az összes tűzesethez viszonyított aránya 42%-ról 26%-ra csökkent (*4. ábra*). Általános probléma, hogy a lakosság nem fordít kellő figyelmet a tűzvédelmi szabályok betartására (hulladék, PET égetése, éghető anyagok tárolása a tűzelőberendezés közelében, elektromos berendezések felülvizsgálatának elhanyagolása, stb.). Az otthon jellegű létesítmények tüzei elsősorban a fűtési szezon hónapjaiban következtek be, melyek a kéményekkel, illetve a tűzelő-fűtőberendezésekkel hozhatóak összefüggésbe. A kéménytűzek száma előző év 23-ról, 2022-ben 21-re csökkent, stagnálást mutat (*5. ábra*).

A káresetekkel kapcsolatos téves jelzések száma 2022-ben 144 volt, mely 1 esettel nőtt az előző évhez képest. A téves jelzés forrása 5 esetben CO-érzékelő téves riasztása, 1 esetben füstérzékelő téves működése, 26 esetben telefonos bejelentés, 26 esetben egyéb ok volt. A beépített tűzjelző berendezések téves jelzése miatt 86 esetben történt vonulás, mely előző évhez (76) képest 10 esettel nőtt (*6. ábra*). A téves jelzések jelentős terhet rónak az állományra és az eszközökre, erőket vonnak el a kritikus helyekről, így az esetek kivizsgálása, a rendszerek karbantartása, hibák feltárása, az átjelzési megállapodásokban foglaltak betartása mindannyiunk közös érdeke. Pozitív tendencia ugyanakkor, hogy a lakosság egyre nagyobb figyelmet fordít megbízható CO érzékelők beszerzésére, így azok számos esetben mentenek életet. (Az érzékelők pozitív listája (bevizsgált, javasolt készülékek) megtalálható a www.katasztrofavedelem.hu honlapon.)

4. Műszaki mentések

A műszaki-mentések számát a szélsőséges időjárási körülmények bekövetkezése befolyásolja leginkább. 2022-ben 39 esetben történt beavatkozás viharkárok miatt, fakidőlés következtében pedig 24 esethez történt riasztás. A közúti baleseteknél történő beavatkozások száma (54) az előző évhez képest (59) gyakorlatilag stagnál (*7. ábra*). A legtöbb baleset a 41-es és 49-es számú főutakon történt.

5. Kiemelkedő káresetek

A Kirendeltség illetékességi területén 2022-ben végrehajtott vonulások riasztási fokozat szerinti statisztikájával kapcsolatban megállapítható, hogy 5 esetben volt szükség II-es (kiemelt), 1 esetben III-as (kiemelt) fokozat elrendelésére. A többi esetben az I riasztási fokozat

elegendő volt. Kiemelt fokozattal 37 esetben éltek a tűzoltás-vezetők (kiemelt fokozat jelentése: különleges szer igénybe vételére van szükség a káreset felszámolásához; annak jellegétől függően pl. vízszállító vagy magasból mentő szerek).

6. Képzések, gyakorlatok

Fontos feladat minden évben az állomány képzése, a továbbképzési rendszer fenntartása. A helyismereti foglalkozások (melyek egy üzem, intézmény sajátosságainak megismerését célozzák), illetve az erre épülő, külső helyszíneken megvalósított szituációs és parancsnoki ellenőrző gyakorlatok a tűzoltói beavatkozások begyakorlottságát fokozzák, illetve lehetőséget adnak a tűzoltás-taktikai készségek fejlesztésére. A gyakorlatok szervezésében, az önkormányzatok, intézmények és a gazdálkodó szervezetek támogató hozzáállása példaértékű. Minden évben sor kerül a speciális mentési helyzetek gyakorlására is (jégről, illetve magasból- és mélyből mentés). Negyedévente megszervezésre kerül a tűzoltásvezetők és a közbiztonsági referensek továbbképzése is, melyekhez a járvány elleni védekezés jegyében online elemeket is alkalmaz a Kirendeltség. 2022 nyarán 101 fő középiskolás teljesítette a Kirendeltségen közösségi szolgálatát. Túlnyomó részük 35 órás ifjúsági tűzoltó képesítést szerzett, amit később egy különbözőzeti vizsgával kiegészíthetnek (40 órás) tűzoltó alapképesítésre.

7. Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság

A Kirendeltség alárendelt szerveként működő Fehérgyarmati HTP, 2020-as megalapításával hazánk legfiatalabb hivatásos tűzoltó-parancsnoksága. 7 fő napi létszám révén folyamatosan riasztható a HEROS RÁBA 4000 gépjárműfecskendő egy teljes rajjal (6 fő), továbbá a 6500 liter kapacitású RENAULT KERAX vízszállító jármű is. 3 szolgálati csoport 24 órás váltásos munkarendben látja el készenléti jellegű szolgálatát. Az eszköz-ellátottság kiemelkedő, a védőeszközök, bevetési védősisakok a legmodernebbek között vannak, a légzésvédelmet könnyű kompozit légzőpalackok szolgálják. A szerek málházában megtalálható valamennyi, a hatékony beavatkozáshoz szükséges eszköz (feszítő-vágó, gyorsdaraboló, kiségek, emelőpárnák, gázérzékelők, hőkamera stb.). Az eszközök felülvizsgálata folyamatos.

A szervezethez beérkezett jelzések száma (260) az előző évhez (272) viszonyítva, közel azonos számú. Ebből tűzeset 161 volt (előző évben 136), míg a műszaki mentések száma 99 (előző évben 136) (**8. ábra**). A beavatkozást igénylő esetek száma 180 volt, melynek megoszlása: 97 tűzeset, 83 műszaki mentés. (20 kérés előtt felszámolt eset mellett 4 szándékosan megtévesztő jelzés volt. A HTP működési területén 56 téves jelzés keletkezett.)

8. Önkormányzati tűzoltó parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek

A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság vonulásait két önkormányzati tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: ÖTP) segíti. A Csengeri ÖTP elsődleges művelési körzetébe 27 település tartozik, míg a Vásárosnaményi ÖTP-hez 29 település. Csenger 2022-ben 110 esethez, Vásárosnamény 172 esethez vonult, ami jelentős növekedés az előző évhez képest. Csenger esetében 5%-al (85%-ra) emelkedett az önálló beavatkozások száma. Vásárosnamény esetében ez a mutató szintén magas (76,9%) (**9. ábra**).

Az önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) közül Tarpa ÖTE 5, míg Tyukod ÖTE 2 településre vonul elsődlegesen. Tarpa ÖTE, 2022-ban 20 esethez vonult, míg Tyukod ÖTE 25 esethez. Beavatkozásaik 70-80%-a önálló, így a hivatásos egységeket jelentősen tehermentesítették. Mindkét szervezet teljesítette a szerződésben vállalt évi 4500 óra rendelkezésre állási időt, valamint „megfelelt” minősítést szereztek az éves (újra)minősítő gyakorlatokon. Munkájukat a hivatásos állományból kijelölt mentorok segítik.

Jelentős segítség továbbá a közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenysége, Szatmárcseke, Csenger, Fehérgyarmat, Lónya, Csaroda és Vásárosnamény szervezetei a térség településeinek gyorsabb elérését teszik lehetővé. Ezt a sort bővíti Tiszabecs és Aranyosapáti ÖTE is. Az egyesületek, tárgyévben 61 vonulást teljesítettek (10. ábra).

Egyre gyakoribb az önkéntes mentőszervezetek megjelenése is a káreseményeknél: vízkár-elhárításnál, viharok felszámolásánál, műszaki mentéseknél, állatmentéseknél is segítik a védekezést.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Tűzoltószövetség pályázatain, a legtöbb egyesület részt vett, a pályázatot benyújtók mindegyike támogatásban részesült. 2022 évben összesen 4.476.637,- Ft pénzbeli támogatásban részesültek, továbbá természetbeni támogatást (védőruházat, szakfelszerelések, stb.) összesen 2.806.941,- Ft összegben nyertek el. Az Egyesületek aktívak a külső források felkutatásában, nagy hangsúlyt fektetnek a térségi, és a határon átnyúló kapcsolatok kialakítására is, melyben a Kirendeltség segítséget nyújt.

9. Tűzmegeelőzési tevékenység

Az év során, számos alkalommal került sor tűzmegeelőzési kampányokra, azonban a tavaszi és késő őszi időszakban a COVID-19 járvány elleni védekezés miatt, a személyes jelenléttel járó alkalmak, korlátozásra kerültek. Az év során a Hatósági Osztály, a megyei Tűzmegeelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten sajtómegeelőzésekkel, online tájékoztatókkal és anyagokkal törekedett a prevenció erősítésére. Az időszak szerint aktuális kérdésekben (pl. kéménytűz, CO mérgezés a téli időszakban; a vegetációs tűz, betakarításhoz kapcsolódó események, stb. nyáron) a vonatkozó előírások betartására hívta fel a lakosság figyelmét a szakterület. 2022-ben is megtartásra került a társasházak napja.

III. POLGÁRI VÉDELMI SZAKTERÜLET

1. A térség veszélyeztetettsége, végrehajtott fő feladatok

Az év során, operatív helyi irányítást igénylő beavatkozásra nem került sor. Kiseb károkat okozó, tűzoltói beavatkozásokat igénylő viharok az év során két esetben fordultak elő, jéggel kísért viharos szél formájában (Jánkmajtis április 01., és Nagyar május 21.). A két településen összesen 21 káreseti helyszíni szemle került lefolytatásra.

A jogi szabályzás alapján a települési kockázatbecslések felülvizsgálata megtörtént: a kockázatok nem változtak. Pozitív fejlemény, hogy a FETIVIZIG töltés-magasításai, illetve a 42 millió m³ vizet befogadni képes, 2022 őszén átadott Tisza-Túr Árapasztó Tározó kialakítása jelentősen csökkentette a térség árvízi veszélyeztetettségét. A katasztrófavédelmi besorolás módosítására a polgármesterek nem tettek javaslatot. Az illetékességi terület 89 településéből 86 II-es, míg 3 (Zajta, Gacsály, Pusztadobos) III-as katasztrófavédelmi osztályba sorolt, ami főként ár- és belvízi veszélyeztetettség, továbbá időjárási veszélyforrások következménye. Ezek mellett a határátkelőhelyek közelsége és a közlekedési infrastruktúra sérülékenysége is a számítás részét képezi. A 2022. évben a civilizációs veszélyforrások (menekülthullám, járvány, migráció), a határátkelőhelyek közelségéből adódó veszélyeztetettség, markánsan megjelentek. A szakterület, kiemelt figyelmet fordított a prevenció célú polgári védelmi szemlék lefolytatására. A helyszíneket az illetékességi terület veszélyeztetettsége határozta meg, és a szemlék a Kirendeltség éves Műveleti Tervében foglalt kockázati időszakhoz igazodva kerültek végrehajtásra. A katasztrófavédelmi megbízottak az év során összesen 142 helyszínen hajtottak végre polgári védelmi szemlét (11. ábra). Vizsgálták többek között a belterületi vízelvezetőket (51), a veszélyes belterületi fákat, fasorokat (32), valamint a lakossági riasztóeszközöket (59) is (12. ábra). Az ellenőrzések megerősítették, hogy a belterületi vízelvezető rendszerek,

önkormányzati védművek karbantartott állapotban vannak, funkciójukat el tudják látni. Az önkormányzatok figyelmet fordítanak a település veszélyforrásaira, illetve a lebiztosított eszközök meglétére, működőképességére, a kijelölt objektumok befogadó képességének fenntartására. A befogadási képességek éles alkalmazására került sor az ukrain menekültválság kapcsán, mely alatt mind a kijelölt önkormányzatok, mind az önkéntes befogadást vállaló társaik, példát mutattak emberiségéből, a humanitárius segítségnyújtás önzetlen és magas színvonalú gyakorlásával.

A polgári védelmi szakterület együttműködése az önkormányzatokkal, közigazgatási szereplőkkel, társ- és együttműködő szervezetekkel kiválóan mondható. A FETIVIZIG által szervezett folyambejárásokon (Szamos, Tisza), védmű-bejárásokon, illetve az önkormányzati védművek szemlélésén részt vett a Kirendeltség.

2. Polgári védelmi szervezetek

A Kirendeltség illetékességi területének továbbra is meghatározó veszélyeztető hatása a vizek kártétele, az ár- és belvízi fenyegetettség. A vizekkel sűrűn átszőtt térségben akár órák alatt kialakulhatnak árvízi jelenségek, így, nagy hangsúlyt fektet a Kirendeltség a gyorsan reagáló polgári védelmi szervezetek kiképzésére és bevetettségük magas szinten tartására. A Kirendeltség illetékességi területén, 386 köteles polgári védelmi szervezetbe összesen 3.242 lakos került beosztásra, mely országos szinten igen magas arány. Ezen belül 4 árvízvédelmi komplex csoport (Csenger, Fehérgyarmat, Tunyogmatolcs, Nyírmada) összesen 200 fővel és technikai eszközökkel áll készenlétben. Rendkívül fontos továbbá az önkéntes segítségnyújtás tervezhetővé tétele. Az önkéntes mentőszervezetek száma 2022 évben: 18 települési mentőszervezetben 374 fő, 3 járási mentőszervezetben 89 fő áll rendelkezésre (**13. ábra**). Utóbbiak alapvető vízkár-elhárítás szakterületi minősítéssel rendelkeznek, további egy szervezet „árvízi és vízi mentés” területen is minősítéssel rendelkezik. A mentőszervezetek mozgósítása 2022-ben nem került elrendelésre, önkéntes tevékenységként azonban több beavatkozásnál nyújtottak segítséget, speciális képzettségük révén (viharkárok során történő beavatkozások, fakidőlés, vízben eltűnt személyek keresése, stb.). A köteles polgári védelmi szervezetek állományából elméleti felkészítésben az év során 20 szervezetbe tartozó 143 fő részesült, gyakorlati felkészítésben 47 szervezetből 982 fő. Az önkéntes mentőszervezetek állományából 16 szervezet, 296 fő vett részt gyakorlaton. Mindösszesen 83 egység, 1.421 fő részesült felkészítésben. A felkészítésekben érintett települések száma 65 volt.

Fontos célkitűzés a Katasztrófavédelem részéről a mentőszervezetek *képességeinek* kibővítése, hogy a lehető legtöbb szférában és eszközzel segítséget lehessen nyújtani a bajbajutottaknak (vízi mentés, kötéltechnikai beavatkozások, kutyás keresés, stb.).

A Katasztrófavédelem (BM OKF) 2022 évi működési pályázatán valamennyi járási önkéntes mentőszervezet pályázott és nyert el támogatást: összesen 851.722 Ft-ot, amit a szükséges szolgáltatásokra fordíthattak (túlnyomórészt gépjárművek fenntartási, üzemen tartási költségeire). További 1.033.712 Ft összértékben 2 mentőszervezet természetbeni támogatásként 1-1 utánfutót vehetett át.

3. Közbiztonsági referensek bevonása

A Kirendeltség illetékességi területén minden közös önkormányzati hivatalban rendelkezésre áll vizsgázott referens, helyettesekkel együtt összesen 80 fő. Ők tanácsadóként, összekötőként segítik a polgármesterek munkáját a káresetek elleni védekezésben. A referensek alapképzése 2022-ben 13 fő részvételével valósult meg. A 2022. évi IV. negyedéves referens-továbbképzésen, online formában hajtotta végre a Kirendeltség a referensek felkészítését az átfogóan módosított különleges jogrendi és védelmi igazgatási szabályozás kapcsán.

4. Tervezési feladatok végrehajtása

Valamennyi településen rendelkezésre áll veszély-elhárítási terv, továbbá kirendeltségi (összesített) terv. 2022 november 1-től a jelenlegi járási tervkivonat helyett, önálló járási veszélyelhárítási terv fog készülni. A tervek a fő veszélyeztető hatásokat, valamint az ellenük való védekezés módjait és eljárásrendjét tartalmazzák, veszélytípusonként részletes intézkedési sorokra lebontva. A hozzájuk kapcsolódó lakosságvédelmi adattárak, kitelepítési és befogadási tervek, egyéb mellékletek aktualizálása folyamatos.

5. Lakosság-felkészítés

A lakosság mindenkori joga megismerni a településére vonatkozó veszélyeztető hatásokat, és az ellenük való védekezés módjait. Erről mind aktív- mind passzív lakosság-tájékoztatás útján is nyújt tájékoztatást a Katasztrófavédelem. Állandó információs forrás az Igazgatóság honlapja (www.szabolcs.katasztrofavedelem.hu), emellett egyéb médiumok (pl.: városi TV-k képűjsága, helyi rádiók, stb.) is. A Katasztrófavédelem önálló mobil applikációt (VÉSZ) is működtet, melyen keresztül az adott térség eseményei, riasztásai valós időben jelennek meg.

A 2022 évben, a COVID-járvány miatt elmaradt a katasztrófavédelmi ifjúsági verseny, ezt részben ellensúlyozta a 101 fő közösségi szolgálat általi képzése. A lakosság-felkészítés innovatív eszközökkel egészült ki: a Kirendeltség által készített „Vizek veszélyei” digitális oktatóanyagot kb. 200, felső tagozatos tanuló, osztályfőnöki órákon dolgozta fel, továbbá valamennyi, ifjúsági tűzoltó tanfolyamon részt vevő tanuló is megismerte. Az ezzel kapcsolatos visszajelzések pozitívak, 2023 évben várhatóan a program kiszélesítésére kerül sor.

IV. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A Kirendeltség Hatósági Osztálya a prevenció előtérbe helyezése és a konzultációs lehetőség biztosítása mellett szolgálja a térségben élők biztonságát. A Kirendeltség, tüzmgelőzési tevékenységében integráltan alkalmazza a tűzvédelmi, iparbiztonsági és polgári védelmi szakterületek szempontrendszerét.

1. Tüzmgelőzés

2022-ben összesen 395 tűzvédelmi ellenőrzést hajtott végre a szakterület (14. ábra), melyek során 240 szabálytalanság került feltárára. Az ellenőrzés-szám a COVID járvány kitörésének időszakában lecsökkent, majd azóta folyamatosan növekszik, visszatér az előző évek átlagához. A térség önkormányzatai, intézményei, gazdasági társaságai a kitűzött tűzvédelmi célok elérésében együttműködnek. Az ellenőrzések előtti konzultáció lehetősége nagyban megkönnyíti az ellenőrzésre történő felkészülést.

2022-ben összesen 321 hatósági eljárást folytatott le a Kirendeltség. Ide tartoznak a beépített tűzjelző berendezések létesítési, használatba vételi engedélyezési ügyei, közérdekű bejelentések, panaszok kivizsgálása, továbbá tüzeseti hatósági bizonyítványok kiadása is. Jellemző szabálytalanságok voltak: tűzoltó készülék készenlétkben tartásának hiánya, szabálytalan égetés, letiltott égéstermék-elvezetők használata, továbbá a tűzvédelmi, OTSZ-ben¹ előírt használati szabályok megsértése.

2022-ben összesen 84 esetben járt el a Kirendeltség szakhatóságként. A szakhatósági ügyek legnagyobb részét az épületek építési és használatba vételi ügyei jelentették. Az eljárások

¹ 54/2014 (XII.5) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

elsősorban az engedélyező hatóság, egyes esetekben pedig az ügyfél előzetes kérelmére indultak. Szakhatósági ügyekben 50 esetben tartott szemlét a Kirendeltség, ahol 269 hiányosság került megállapításra (5,38 hiányosság/szemle). Az ezekre előírt javító intézkedések nagyban növelték a készülő beruházások tűzvédelmi biztonságát **(15. ábra)**.

A tárgyidőszakban a Hatósági Osztály, a Sz.-Sz.-B. Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten törekedett a prevenció erősítésére. Az aktuális kérdésekben a vonatkozó előírások betartására, a helyi médiákat felhasználva hívta fel a lakosság figyelmét a szervezet. A közbiztonsági referensek negyedéves továbbképzéseiben rendszeresen tájékoztatást kapnak a referensek a jelentősebb tűzvédelmi aktualitásokról.

A Hatósági Osztály részt vett a tűzoltásvezetők képzéseiben, ahol a beavatkozó tűzoltók számára ismertetésre kerültek a tűzvédelmi szabályozási aktualitások. A kéménytűzesetek csökkentése, valamint a szabadtéri tűzesetek megelőzése érdekében a Kirendeltség, tájékoztatási tevékenységet hajtott végre.

2. Iparbiztonság

A Kirendeltség illetékességi területén, a 2022. év elején még 3, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem volt található (Nábrád Holding Kft. - Kérsemjén, JONACO Kft. - Fehérgyarmat, Carbon Black Kft - Nyírmada.). Mindhárom üzem, a SEVESO besorolást el nem érő, csak a hazai szabályozásban meglévő „küszöbérték alatti” kategóriában van nyilvántartva. Ezekből 2 üzem kötelezett súlyos káresemény-elhárítási terv (SKET) készítésére. Az év során a Nábrád Holding Kft. az üzem területén kezelt veszélyes anyagok mennyiségének küszöbérték alá csökkenése révén kisorolásra került, ugyanakkor, az év során két újabb üzem kapott katasztrófavédelmi engedélyt, szintén a küszöbérték alatti üzemek kategóriájába: Agroker zRt. (Fehérgyarmat) és Erdőhát zRt. (Vámosoroszi). Mindkét üzem SKET készítésére kötelezett, melynek elkészítését, a kapcsolódó gyakorlatok végrehajtását és az üzemben kezelt veszélyes anyagok mennyiségének változásait folyamatosan nyomon követi a Katasztrófavédelem.

Külső védelmi terv készítésének szükségessége a Kirendeltség illetékességi területén, továbbra sem merül fel, azaz a jelenlegi ismeretek alapján nem kell olyan esemény bekövetkezésétől tartani, mely az adott üzem területén kívül is jelenthet lakossági kockázatot.

A telephelyi ellenőrzések, üzem-azonosítási eljárások folyamatosak. A veszélyes anyagok tárolásával, feldolgozásával foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél 2022 évben összesen 4 esetben került végrehajtásra üzemazonosítási ellenőrzés. A Kirendeltség által felügyelt küszöbérték alatti üzemek működésével kapcsolatos üzemzavar, illetve súlyos baleset a vizsgált időszakban nem következett be.

Az iparbiztonsági szakterület, a Hatósági Osztály munkatársaival és a katasztrófavédelmi megbízottakkal együttműködve szervezi az ADR (közúti veszélyes áruszállítás) ellenőrzési akciókat. Az év során 48 esetben került végrehajtásra ADR ellenőrzés, aminek keretében 624 jármű ellenőrzése történt meg **(16. ábra)**, melyekből 55 db tartozott az ADR Egyezmény hatálya alá. A Kirendeltség, fokozott figyelmet fordít a nem jelölt, veszélyes árut szállító járművek ellenőrzésére, melyek a közlekedésben résztvevőkre és a tűzoltói beavatkozásokra fokozott veszélyt jelentenek. Mivel a Kirendeltség területén, a vasúton csak személyszállítás történik, a veszélyes anyagot szállító vasúti kocsik ellenőrzését egyéb kirendeltségekkel együttműködve, azok területén hajtja végre a szakterület. 2022-ben az ukrajnai háborús események miatt, a térségben visszaesett a (zömében Ukrajna felé irányuló) vasúti teherforgalom, így mindössze 40 db vasúti kocsi került ellenőrzésre **(17. ábra)**, melyekből 39 tartozott a RID hatálya alá. Fontos, hogy a veszélyes áruk be- és kirakodása, tárolása is szabályos módon történjen, ezért a szakterület 9 alkalommal hajtott végre telephelyi ADR ellenőrzést.

A Kirendeltség, tájékoztató kiadvány kiküldésével hívta fel a gazdák figyelmét a mezőgazdasági vegyszerek és az üzemanyag biztonságos és szabályos szállításának feltételeire.

V. TÁRSSZERVEKKEKEL, PARTNEREKKEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A társhatóságokkal (Rendőrség, NAV, Kormányhivatal, FETIVIZIG, OMSZ, karitatív szervezetek, stb.), önkormányzatokkal való együttműködés kiváló volt a 2022. évben, melynek éles próbája volt az ukrainai menekültválság kezelése: amit szervezeten, fegyelmezetten, összehangoltan, a humanitárius katasztrófa elkerülésével sikerült kezelni.

VI. TÁRGYI FELTÉTELEK

A Kirendeltség járműparkja, technikai eszközei, felszerelése és informatikai háttere megfelelő, jól biztosítja a szakmai feladatok ellátását, az adatvédelmi rendelkezések betartását. A személyi állomány elhelyezésének feltételei magas szintűek, kielégítik a XXI. század igényeit.

VII. ÖSSZEGZÉS

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség az elmúlt évben is, a hatékonyság és az együttműködés színvonalának növelése mellett elkötelezve végezte tevékenységét. Kiemelt figyelmet kapott a prevenció, tisztán elektronikus ügyintézés, a hatósági konzultáció, a szolgáltató jellegű ügyintézés, az önkéntesség előmozdítása és az önkéntes szervezetek szakmai támogatása.

VIII. A 2023. ÉV FELADATAI

A Kirendeltség, a következő évben is törekedni fog a működési hatékonyság növelésére, ezen belül a tűzvédelmi prevenció fokozására, a lakosság tudatosságának további növelésére a fenyegető veszélyforrásokkal szemben. A tűzoltói állomány folyamatos képzésével növelhető a káresemények kezelésének hatékonysága, figyelemmel a tudomány és a technológia legújabb fejleményeire (fejlett napelem-parkok, elektromos járművek, stb.). Jelentős szerep hárul a vonulási időterminus csökkentésében az önkéntesek bevonására, így az ÖTE szervezetek és önkéntes mentőszervezetek létszámát, képzettségét továbbra is magas szinten kell tartani. Fontos feladata lesz továbbá az évnek az átalakuló védelmi igazgatási jogi környezet oktatása: az új jogszabályok készségszintű elsajátítása elengedhetetlen a közigazgatási vezetők, közbiztonsági referensek körében.

Fehérgyarmat, *elektronikus bélyegző szerint*

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Ábrák, grafikonok

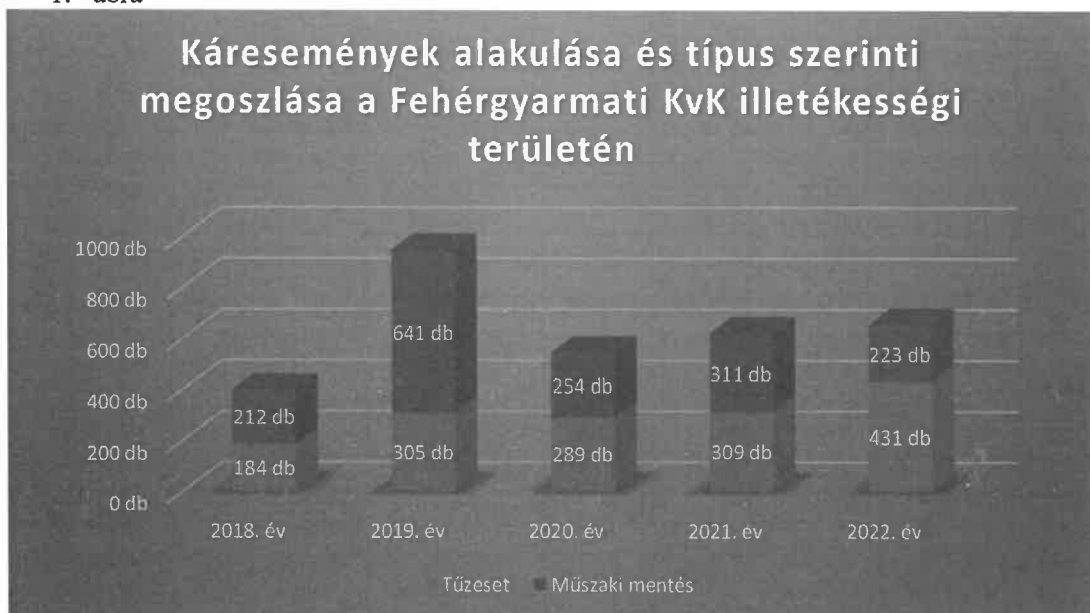
Terjedelem: 10 oldal + 9 oldal melléklet

Kapják:

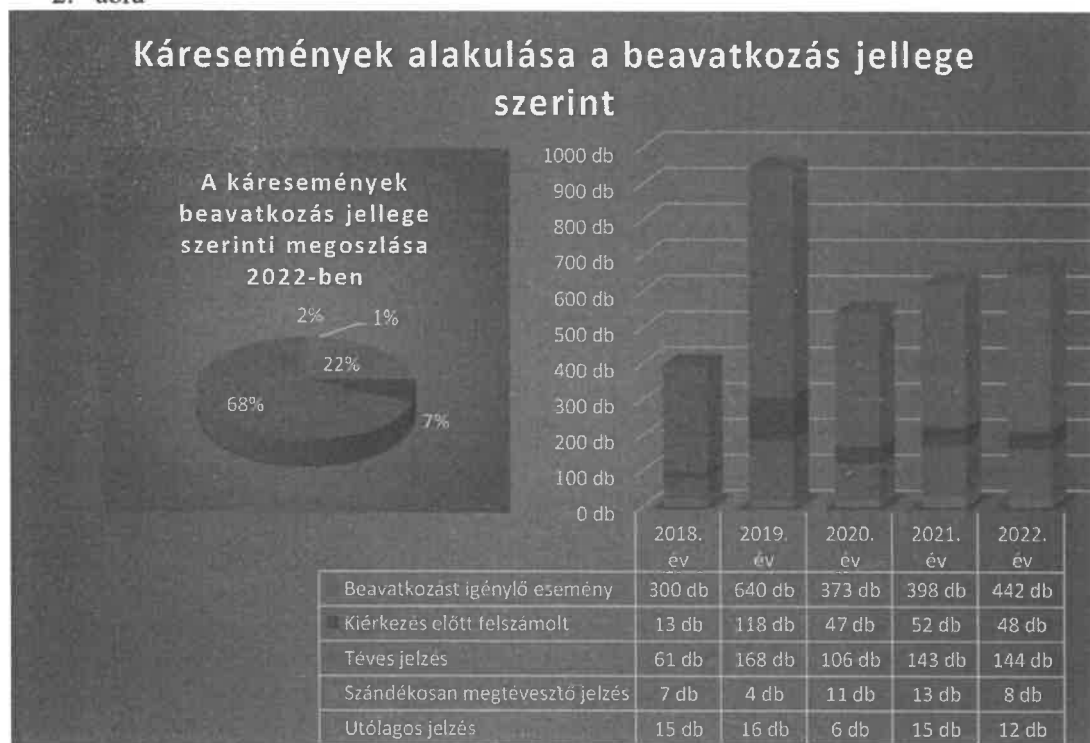
- Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén lévő települési önkormányzatok (hivatali kapu)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján – Nova SZEÜSZ)

1. sz. melléklet

1. ábra

2. ábra

3. ábra

4. ábra

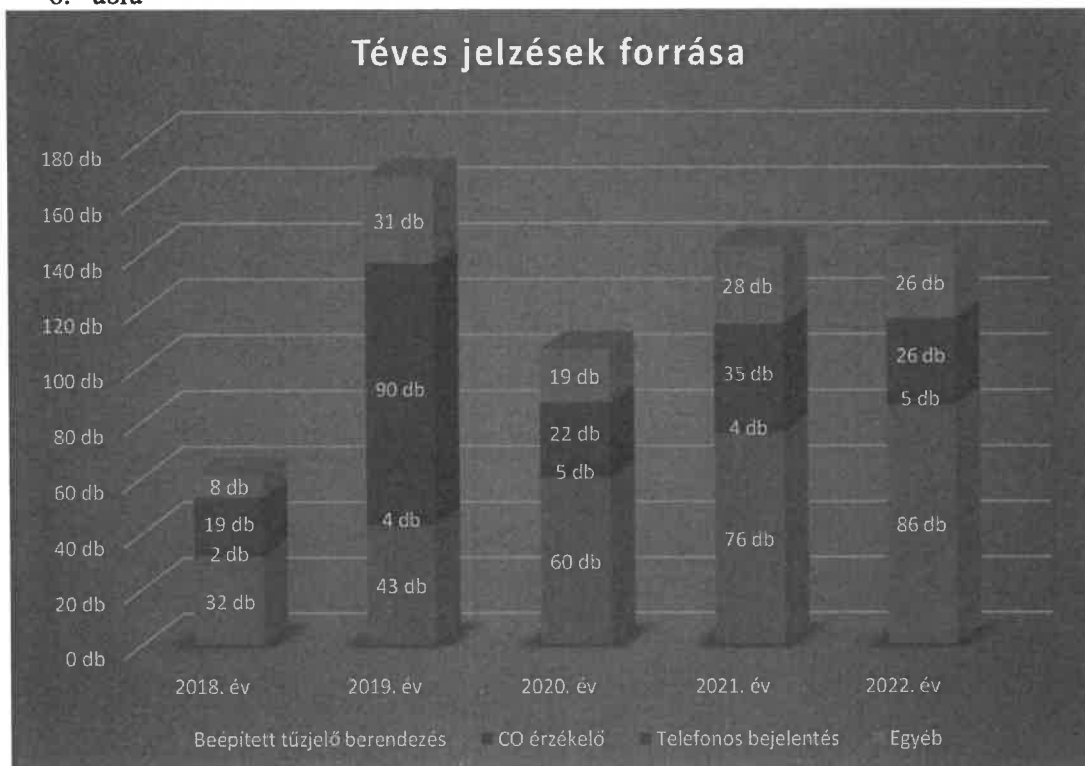

5. ábra

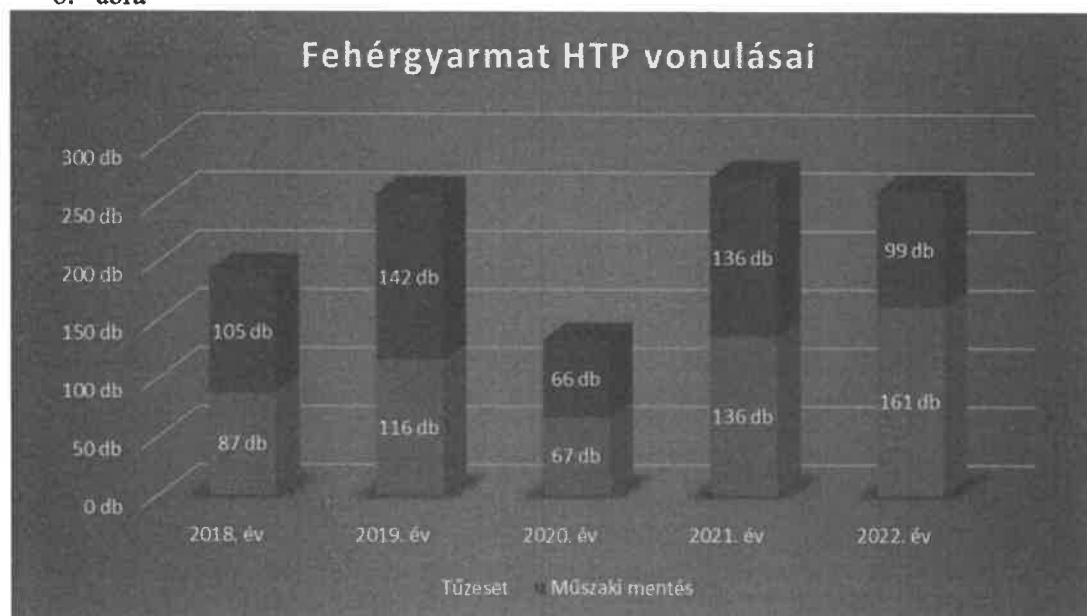
6. ábra

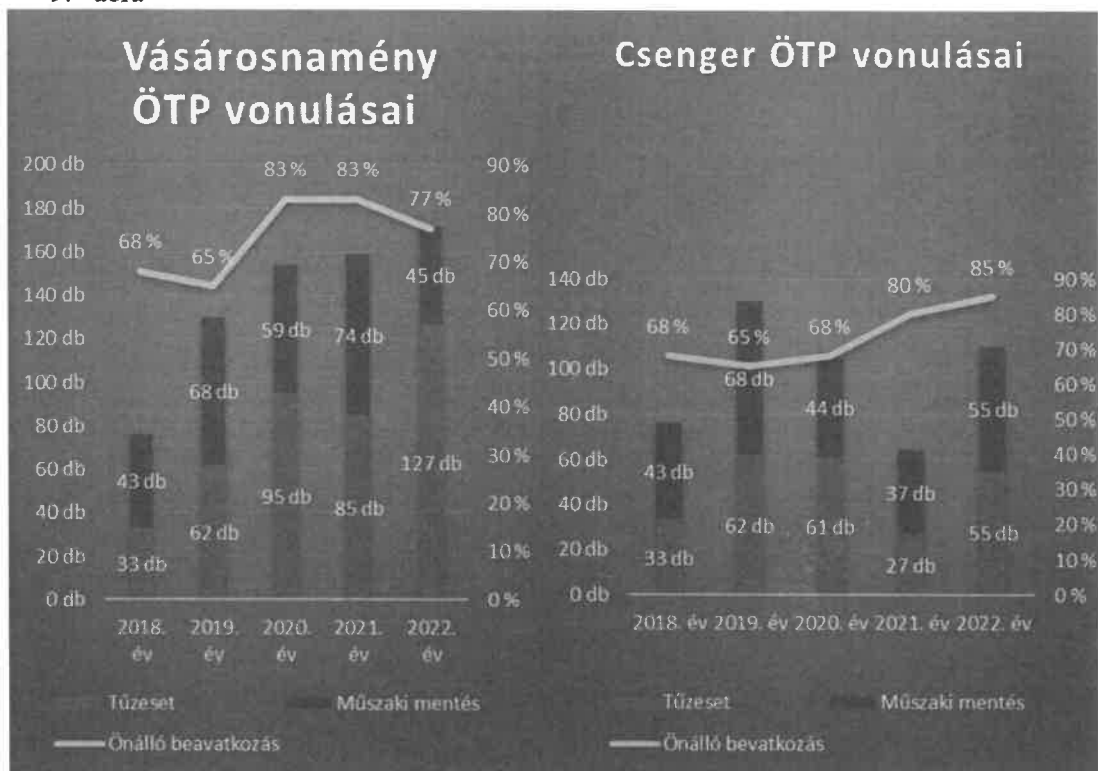
7. ábra

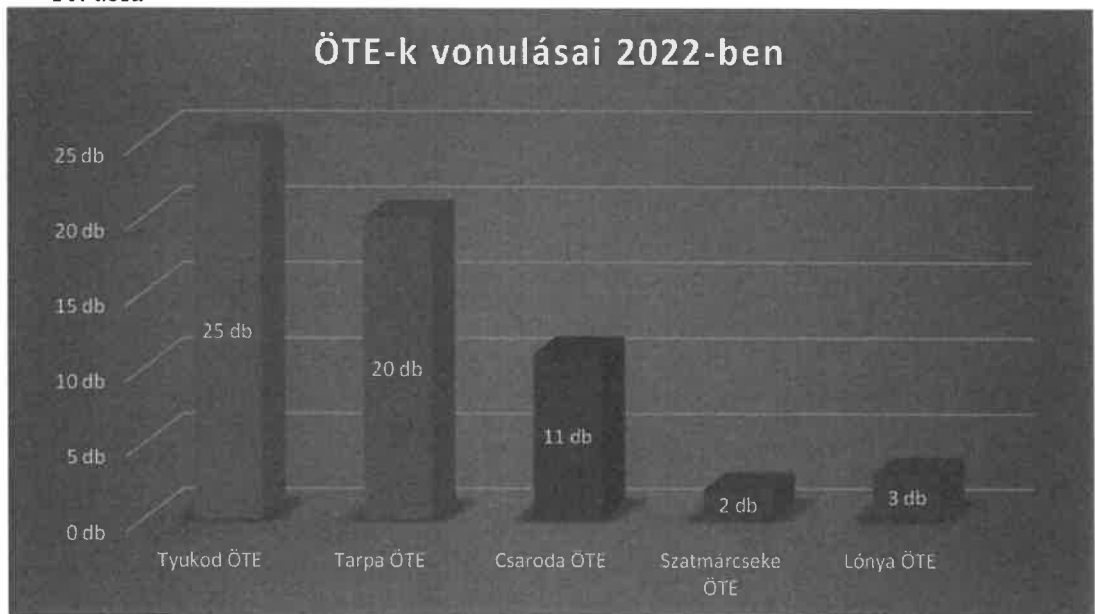
8. ábra

9. ábra

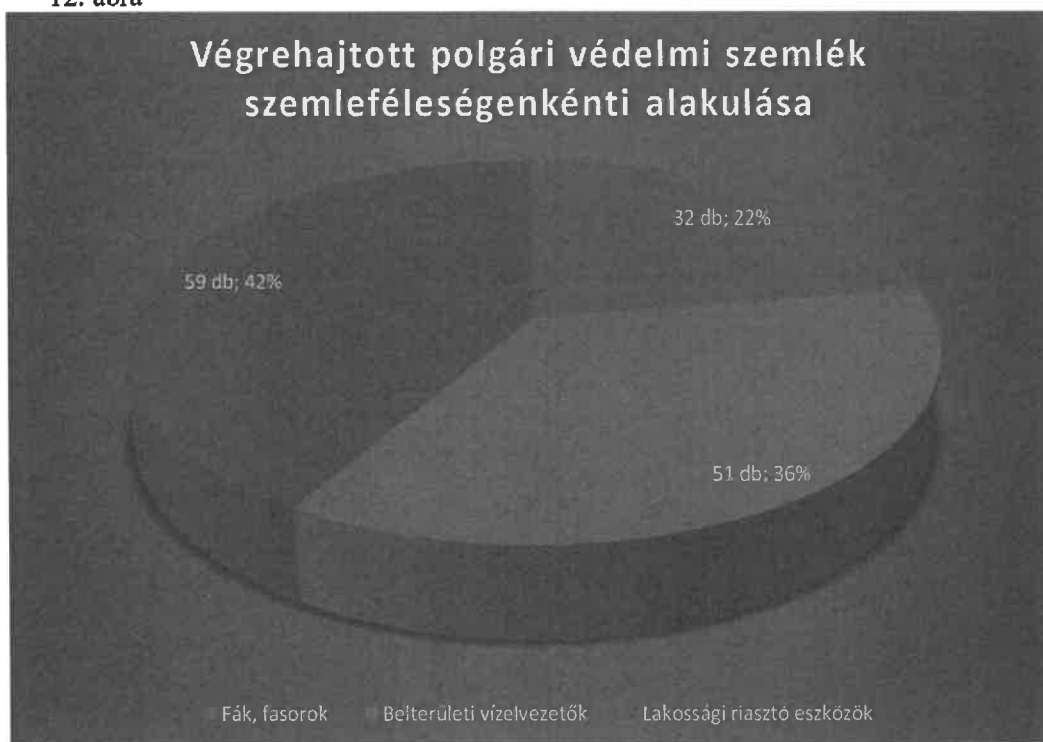
10. ábra

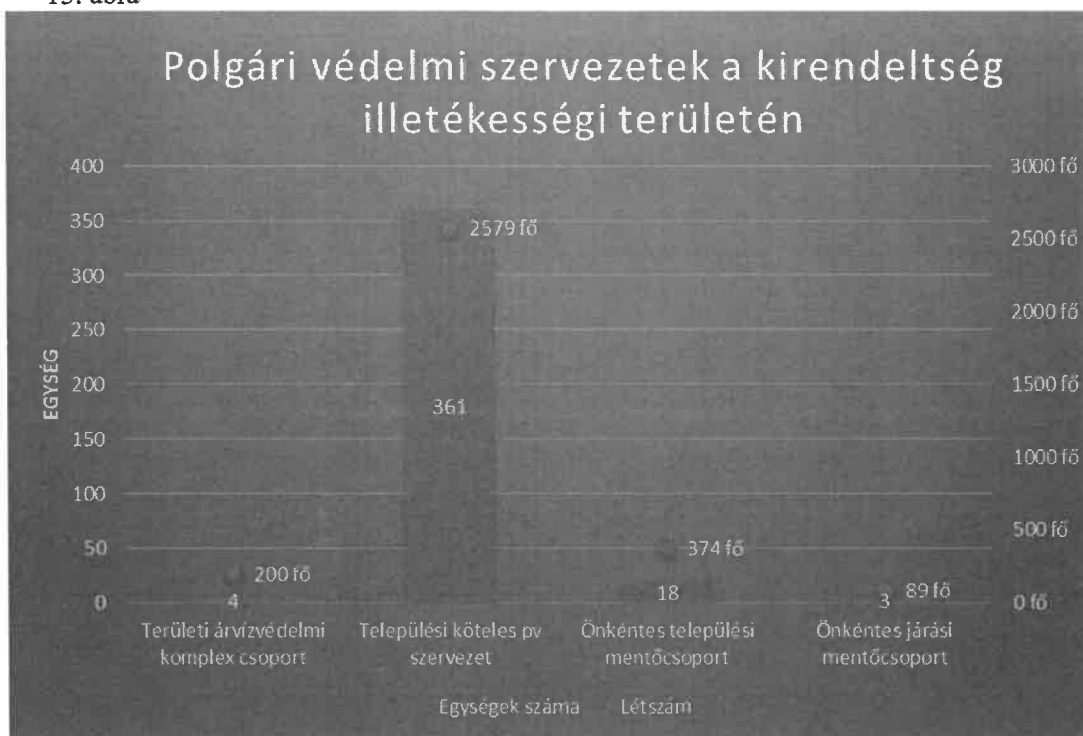
11. ábra

12. ábra

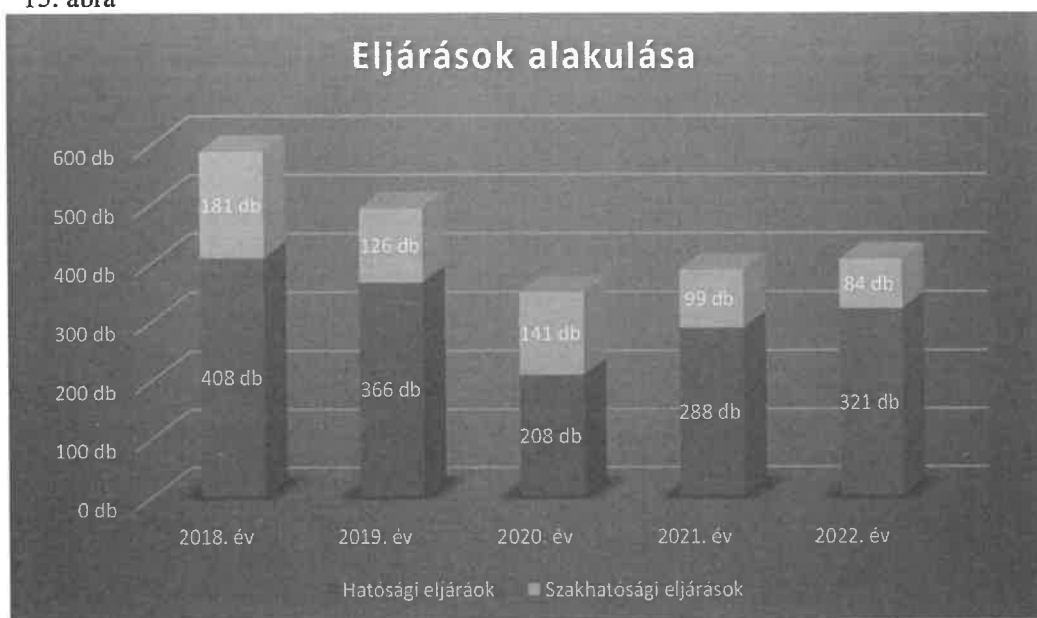
13. ábra

14. ábra

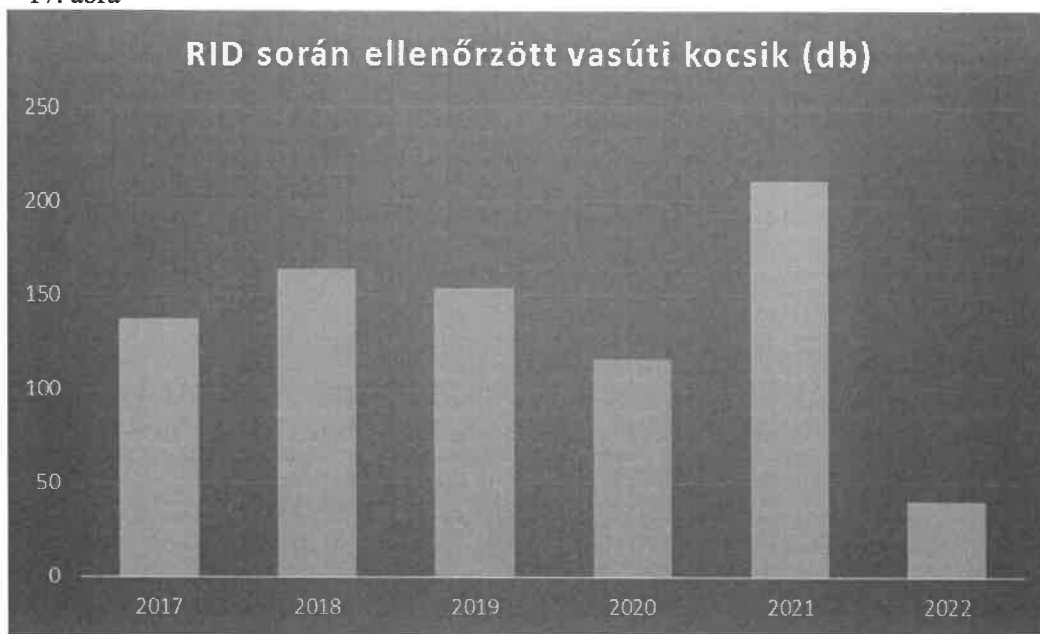
15. ábra

16. ábra

17. ábra

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36520/115/2023.ált.

„Határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../.... (.....)
határozata**

**egységes vízkorlátozási terv a TRV Zrt. működési területén
Pusztadobos településről**

A Képviselő-testület:

- 1) a 2022. évre szóló, Egységes vízkorlátozási terv TRV Zrt. működési területén javaslatot Pusztadobos településre vonatkozóan megtárgyalta, és azt 9. oldal tartalommal **jóváhagyta.**
- 2) **Felhatalmazza** a Polgármestert az Egységes vízkorlátozási terv aláírására.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Pusztadobos Község Önkormányzata

Pusztadobos
Magyar utca 2.
4542

Ikt.: Kef/.....-...../2022.

Ügyintéző: Geszterédi Attila

Tárgy: vízkorlátozási terv megküldése

Dani Attila polgármester részére

Tisztelt Polgármester Úr!

Ezúton tájékoztatjuk, hogy Társaságunk elkészített egy egységes Vízkorlátozási Terv javaslatot, melynek célja azon események (pl.: termelőkút hiba miatt havária helyzet, nyári rendkívüli csúcsfogyasztás... stb.) kezelése olyan esetekben, mikor a víziközmű rendszer kapacitása időszakosan nem elegendő a jelentkező vízigények folyamatos kielégítésére.

Előzetesen Polgármester úrral személyes egyeztetést kezdeményezett Juhász Sándor vásárosnaményi üzemmérnökség vezetőnk, mely alkalommal javaslatunkat szóban ismertette. Beszélgetésük során kiemelten kitért rá, hogy a Nyírmada vízműtelepen lévő három darab termelőkút közül az egyik korábban üzemképtelenné vált, tehát felújításra szorul. vízműtelepen lévő két darab termelőkút van. Viszont számolni kell azzal, hogy a nyári időszakban esetlegesen előforduló nagyobb vízigény esetén a jelenleg üzemeltetett termelőkutak kapacitása kevésnek bizonyulhat, így az érintett vízi-közmű rendszeren vízfelhasználási korlátozást kell elrendelni. Társaságunk elkészített egy javaslatot a Vízkorlátozási terv tartalmára vonatkozóan, amit ezen levelünk mellékleteként csatoltan megküldünk.

Kérjük javaslatunk egy Képviselő-testületi ülés keretén belüli előterjesztését, és annak határozatban rögzített elfogadását.

Társaságunk részéről továbbra is egyik legfőbb feladatunk a kiváló minőségű ivóvíz zavartalan biztosítása a lakossági és közületi felhasználóink részére.

Mátészalka, 2022. június 8.

Tisztelettel:

Kantár József
főmérnök

Juhász Sándor
üzemmérnökség vezető

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. | 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.

Tel.: +36 56 422-522 | info@trvzrt.hu | www.trvzrt.hu

**Egységes vízkorlátozási terv
a TRV Zrt. működési területén**

„ J A V A S L A T „

Pusztadobos település

2022.

Tartalom

I. Vízkorlátozási terv célja	3
II. A vízkorlátozás okai	3
III. Jogszabályi áttekintés	4
IV. Vízkorlátozás elrendelése, fokozatok	4
IV.1. A vízkorlátozás fokozatai:	5
0. fokozat - Napi locsolási tilalom	5
I. fokozat	5
II. fokozat	5
III. fokozat	6
V. A bevezetés eljárási rendje, végrehajtási módja	7
V.1. Szolgáltatói feladatok	7
V.2. Az Önkormányzat feladatai	7
V.3. Eljárási szabályok	7
1. sz. melléklet	9

I. Vízkorlátozási terv célja

A hatályos jogszabályok értelmében az Önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe utalta a felügyelete alatt működő vízmű vízkorlátozási tervének jóváhagyását, és annak végrehajtását a polgármester és jegyző feladatává tette.

A vízkorlátozási tervet a szolgáltató szervezet készíti el és küldi meg az ellátásért felelős önkormányzatnak a testület elé történő betérjesztésre.

Azon események kezelése, amikor az elosztható vízkapacitás tartósan nem képes a jelentkező igények folyamatos kielégítésére. Ilyen események lehetnek:

- természeti katasztrófa,
- havária helyzet,
- nyári rendkívüli csúcsfogyasztás,
- műszaki és egyéb problémák felmerülése.
- külső, hatósági körülmény.

Ezekben a helyzetekben, - ha szükséges -, a vízfelhasználást korlátozni kell. A korlátozás mértéke az adott helyzettől függ, de előzetesen fel kell készülni ezek megfelelő kezelésére.

Az ivóvízfelhasználást korlátozó intézkedések bevezetésére kerül sor, amennyiben az üzemeltetési területen a víztermelő, -kezelő, -elosztó kapacitás - a fentiekben megjelölt ok/okok miatt - tartósan nem képes a jelentkező igényeknek megfelelő vízmennyiség vagy vízminőség biztosítására.

II. A vízkorlátozás okai

A vízkorlátozás okai lehetnek:

- Olyan környezeti katasztrófa, vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezése, mely során a vízbázis oly mértékű szennyeződése történik meg, amely az alkalmazott tisztítási és fertőtlenítési technológiák hatékonyabbá tétele mellett sem védhető ki, s ebből eredően kapacitáscsökkenés áll elő.
- Gerincevezeték, nyomásfokozó műtárgyak, tárolómedencék nem várt külső hatásra történő oly mértékű károsodása, melynél a teljes körű vízellátás vízkormányzási intézkedésekkel sem biztosítható.
- Hosszantartó, előre nem látható okok miatti villamos energia szolgáltatás kiesés, ha a tárolt kapacitás várhatóan nem elegendő a gravitációs ellátáshoz.
- Váratlan esemény következtében, a napi termelőkapacitást jelentősen meghaladó vízfelhasználás történik.
- A termelt és szolgáltatott vízmennyiséget meghaladó felhasználási igény, mely normál üzemmenet mellett nem biztosítható.

Az intézkedés az alábbi felhasználások védelmét szolgálja:

- Lakossági ivó-, tisztálkodási- és háztartási vízfelhasználás
- Egészségügyi intézmények vízfelhasználása
- Gyermek- és szociális intézmények vízfelhasználása
- Gyógyászati- és élelmiszeripari vízfelhasználás
- Állatállomány ivóvízfelhasználása

III. Jogsabályi áttekintés

Az intézkedés alapjául az alábbi jogsabályok szolgálnak:

- Az 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. Különös tekintettel a 83. § és 72/A. § -okra.
- 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról.
- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról 15. § (4) bekezdése.
- **201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről**

IV. Vízkorlátozás elrendelése, fokozatok

Amennyiben a korábbi fejezetben meghatározott okok miatti vízkorlátozás bevezetésére van szükség - az 1995. LVII. tv. vonatkozó bekezdéseiben foglaltakra is figyelemmel - a vízigények kielégítésének sorrendje a következő:

- a) létfenntartási ivó és közegészségügyi, katasztrófa-elhárítási,
- b) gyógyászati, valamint a lakosság ellátását közvetlenül szolgáló termelő- és szolgáltató tevékenységgel járó,
- c) állattitási, haltermelési,
- d) természetvédelmi,
- e) öntözési,
- f) gazdasági,
- g) egyéb (így például sport, rekreációs, üdülési, fürdési, idegenforgalmi célú)

vízhasználat.

Így ebből következik, hogy a korlátozás sorrendje az előző bekezdésben meghatározott kielégítési sorrend fordítottja.

Ha a felhasználható vízmennyiség természeti vagy egyéb elháríthatatlan okból csökken, a vízhasználat — a létfenntartási vízhasználat kivételével — az előző bekezdésben foglaltak szerinti sorrendben kártalanítás nélkül korlátozható, szüneteltethető, vagy a biztonsági követelmények megtartása mellett megszüntethető.

IV.1. A vízkorlátozás fokozatai:

0. fokozat - Napi locsolási tilalom

A vízkorlátozás egyik legalapvetőbb eszköze. Bevezetése elsősorban a csúcsvízigények kielégítése miatt történhet. A település egészére elrendelhető 6:00 és 22:00 között, amennyiben a várható vízfelhasználás eléri vagy nagyban megközelíti a maximálisan kitermelhető vízmennyiséget.

I. fokozat

Abban az esetben szükséges, ha a vízfogyasztás eléri a szolgáltató által maximálisan biztosítható vízmennyiséget 7 (hét) egymást követő napon, nyomáscsökkenés tapasztalható legfeljebb napi 6 órán át, a vízigények csökkenése nem várható, így a lakossági, egészségügyi intézmények, iskolák, óvodák valamint a tűzoltóság vízigénye a nappali vízkorlátozással már nem biztosítható.

Intézkedés terjedelme:

- Felhívást kell intézni a felhasználók felé a takarékos vízfelhasználásra. A folyamatba be kell vonni az érintett önkormányzato(ka)t.
- TILOS - a közparkok, házi kertek tömlős locsolása 6:00 és 22:00 óra között
- TILOS - a járdák, utak mosása, automataöntöző berendezések működtetése, gépjárművek tömlős mosása, úszómedencék töltése.
- Magán és közületi strandok, fürdők, wellness szállodák medence vízcseréjéinek átütemezése szükséges. - Az érintettek értesítése mellett!
- Tűzcsapról engedélyezett ipari vízvételések felfüggesztése
- Tűzcsapról történő mezőgazdasági felhasználás felfüggesztése
- Nagyfelhasználók tájékoztatása a vízkorlátozások bevezetéséről.

A községi, városi önkormányzat intézkedik a közületek, magánszemélyek tulajdonában lévő közcélú részleges vízellátásra alkalmas víznyerő helyek egészségügyi felülvizsgálatára és üzemképességük biztosítására.

II. fokozat

Abban az esetben szükséges, ha a vízfogyasztás eléri a szolgáltató által maximálisan biztosítható vízmennyiséget 15 (tizenöt) egymást követő napon, nyomáscsökkenés tapasztalható legalább napi 6 órán át, a vízigények csökkenése nem várható, így a lakossági, egészségügyi intézmények, iskolák, óvodák valamint a tűzoltóság vízigénye az I. fokú korlátozással már nem biztosítható.

Intézkedés terjedelme:

Az I. fokozatban elrendelt terjedelmen felül

- Felhívást kell intézni a tárgyévben 50 m³/nap átlagfogyasztást meghaladó, gazdálkodó szervezetnek minősülő felhasználók felé, hogy napi fogyasztási igényüket min. 10 %-al csökkentésük. Az egészségügyi intézmények, iskolák, óvodák, bölcsődék, szociális és gyermek-otthonok százalékos korlátozásba nem vonhatók be!
- TILOS - mindennemű tömlős locsolás és mosás a település egész területén.
- A magasabban fekvő településrészek egyenletes ellátása érdekében az alacsonyabb fekvésű területek vezetékében uralkodó nyomásértékek csökkentése az előre kijelölt tolózárak fojtásával.

III. fokozat

Abban az esetben szükséges, ha a vízfogyasztás eléri a szolgáltató által maximálisan biztosítható vízmennyiséget 30 (harminc) egymást követő napon, nyomáscsökkenés tapasztalható legalább napi 6 órán át, a vízigények csökkenése nem várható, így a lakossági, egészségügyi intézmények, iskolák, óvodák valamint a tűzoltóság vízigénye az II. fokú korlátozással már nem biztosítható.

Intézkedés terjedelme:

A II. sz. fokozatban elrendelt terjedelmen felül felhívást kell intézni a tárgyévben 50 m³/nap átlagfogyasztást meghaladó, gazdálkodó szervezetnek minősülő felhasználók felé, hogy napi fogyasztási igényüket min. 20%-al csökkentsék.

A III. fokozatban elrendelt szakaszos vízellátást: az egészségügyi intézményeknek, iskoláknak, óvodáknak, bölcsődéknek, szociális és gyermekotthonoknak is viselniük kell.

Ezen felül, ha SZÜKSÉGES, a település Helyi Védelmi Bizottság vezetője (rendszerint polgármester) valamint a település jegyzője a TRV. Zrt. képviselőjével közösen, a vízellátási szakági helyszínrajz alapján kijelöli a vízellátásból ideiglenesen, napszakonként kizárható településrészeket, és intézkedik a végrehajtásról.

Abban az esetben, ha a III. korlátozási fokozat intézkedéseivel nem lehet a csökkentett felhasználási igényeket kielégíteni, akkor a polgármester, Operatív Bizottságot hív össze.

Az Operatív Bizottság vezetőjét a bizottság maga választja meg.

A bizottság tagjai elsősorban:

- Területileg illetékes Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály vagy megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály képviselője
- Illetékes Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és ezen belül a Tűzoltóság képviselője
- Település jegyzője
- Az illetékes Önkormányzat településüzemeltetési vagy -fejlesztési feladatokat ellátó vezetője, képviselője.
- Polgármesteri hivatal illetékes munkatársa.
- Közbiztonsági referens.
- TRV.Zrt. illetékes Főmérnökség képviselője

Az Operatív Bizottság feladata a III. fokozaton felüli fogyasztáskorlátozás elrendelése, a rendelkezésre álló egészséges ivóvízkészlet időbeni és mennyiségi számbavétele és az elosztás módjának meghatározása, valamint a korlátozás feloldásához a rendkívüli intézkedések megtétele.

Vízkorlátozások elrendelésével a szolgáltató a tolózárok fojtásával is csökkentheti a korlátozás alá vont felhasználók vízvételét!

V. A bevezetés eljárási rendje, végrehajtási módja

A vízkorlátozási terv végrehajtása területén a helyi önkormányzat és a TRV.Zrt. területileg illetékes főmérnöksége köteles szorosan együtt működni az alábbiak szerint:

V.1. Szolgáltatói feladatok

- Vízkorlátozási intézkedési terv javaslat elkészítése és megküldése.
- Javaslattétel a terv szükséges fokozatának elrendelésére.
- Biztosítja az 58/2013. (II. 27.) sz. Korm. rendelet szerinti feltételeket.
- Az elrendelést követően a szolgáltatással kapcsolatos műszaki intézkedések végrehajtása.
- Javaslattétel a korlátozás megszüntetésére.

V.2. Az Önkormányzat feladatai

Önkormányzati KÉPVISELŐ-TESTÜLET feladata:

- A vízkorlátozási intézkedési terv, határozatban rögzített elfogadása.

POLGÁRMESTER feladata:

- A TRV. Zrt. szakmai javaslatára a vízkorlátozás elrendelése a fokozat meghatározásával.
- A TRV. Zrt. szakmai javaslatára a vízkorlátozás megszüntetése.

JEGYZŐ feladata:

- A korlátozó intézkedés közzététele a településen.
- A TRV. Zrt. értesítése a bevezetésről.
- A vízkorlátozás végrehajtásának ellenőrzése.
- A korlátozó intézkedés megszüntetésének közzététele a településen.

V.3. Eljárási szabályok

A vízkorlátozási tervet a TRV.Zrt. az Önkormányzatnak jóváhagyás végett megküldi.

A rendelkezések betartását mind az önkormányzat, mind az TRV.Zrt. területileg illetékes főmérnöksége köteles folyamatosan ellenőrizni és a szabályszegőkkel szemben eljárást kezdeményez.

A vízkorlátozás időszakában foganatosítandó közigazgatási intézkedéseket a jóváhagyott tervnek és a megállapított fogyasztási rendnek megfelelően a polgármester rendeli el a TRV Zrt. illetékes főmérnökség vezetőjének javaslatára.

A vízkorlátozás közzétételéről, a végrehajtás ellenőrzéséről a jegyző gondoskodik.

Az önkormányzat tájékoztatja a lakosságot a vízkorlátozás bevezetéséről, és annak mértékéről. Ezt jól látható helyen kihelyezett plakátok segítségével, folyamatos híradással a helyi médiákban (Rádió, TV, újság stb.) végzi. (Már a 0. fokozattól szükséges)

A TRV Zrt. írásban kiértésíti az ipari fogyasztókat az őket érintő korlátozás mértékéről, a felhasználható napi vízmennyiség számszerű meghatározásával.

Az Operatív Bizottság vezetője az elrendelt vízkorlátozás során tett intézkedésekről, az intézkedések által történt vízellátási változásokról, naponta tájékoztatja a polgármestert.

A vízkorlátozás életbelépésének napjától annak befejezéséig a korlátozásban érintett minden ipari felhasználótól napi felhasználásra való adatot kell kérni, vagy amennyiben lehetőség van rá a távleolvasást kell alkalmazni. Ennek elvégzésére a gazdálkodó szervezet részéről felelős személyt kell kijelölni. A vízmű részéről ellenőrzést végző dolgozó időnként köteles a korlátozás alá vont felhasználó vízmérőjét (vízmérőit) leolvasni és annak eredményét ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzíteni, valamint aláírásával igazolni.

A felhasználó megbízottja az ellenőrzés alkalmával a vízmű részéről megjelölt ellenőrt a munkájában segíteni, a vízmérő állását és a vízmű képviselője által tett bejegyzést az ellenőrzési jegyzőkönyv aláírásával hitelesíti.

Amennyiben a meghatározott mennyiségnél nagyobb a felhasználás, úgy annak tényét a helyszíni jegyzőkönyvben rögzíteni kell, mely alapján szabálysértési eljárás kezdeményezhető.

Szakaszos vízellátás esetén a TRV.Zrt. területileg illetékes főmérnöksége köteles folyamatosan tájékoztatni az állandó készenléti jellegű szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltóságot és / vagy önkormányzati tűzoltóságot, illetve az érintett létesítményi tűzoltóságot és a területileg illetékes Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályát vagy megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályt, hogy melyek azok a területek, ahol szünetel a vízszolgáltatás. Továbbá utóbbiától a szükséges hozzájárulásokat is be kell szerezni.

A vízkorlátozás fokozatának csökkentésére, illetve visszavonására a TRV.Zrt. területileg illetékes főmérnöksége tesz javaslatot a polgármester felé.

Ezen intézkedési terv visszavonásig érvényes, két évente felülvizsgálandó, és ha szükséges, a módosítások átvezetendők!

Kelt: Pusztadobos, 2022. ....

Pusztadobos Község Önkormányzata
képviselőtében

Dani Attila
polgármester

1. sz. melléklet

Minta a képviselő-testületi előterjesztésre...

ELŐTERJESZTÉS
..... település önkormányzat Képviselő-testület
2022. év .....hó....nap ülésére

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés c) pontja alapján a települési önkormányzat feladata: c) a közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 17.§ (8) bekezdése alapján a Képviselő-testületnek kell jóváhagynia a vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó tervet.

A rendelkezések szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. elkészítette és ..... település Önkormányzata számára megküldte jelen előterjesztés mellékletét képező, Vízkorlátozási Tervét, amelynek jóváhagyását kéri az Önkormányzattól.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Kelt: ....., dátum

..... település Önkormányzata nevében